

แผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

สำนักงานพระสอนศีลธรรม
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

คำนำ

จากการที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้จัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ ๑๓ เพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการดำเนินการพัฒนาให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องสืบไป มีวิสัยทัศน์ว่า “มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ และสร้างพุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม” โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์จำนวนทั้งสิ้น ๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ ๑๕ เป้าประสงค์ ๓๗ ตัวชี้วัด ๒๙ กลยุทธ์

ด้วยเหตุนี้ เพื่อให้การดำเนินงานโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ซึ่งรับผิดชอบดำเนินการโดยสำนักงานพระสอนศีลธรรม พร้อมด้วยหน่วยจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค (๑๐ วิทยาเขต ๒๓ วิทยาลัย และ ๑ หน่วยวิทยบริการ) สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ ๑๓ นั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน ชุมชน วัด ท้องถิ่นและสังคมให้เกิดสันติสุข

มหาวิทยาลัยจึงมอบให้สำนักงานพระสอนศีลธรรมดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ผ่านกระบวนการระดมความคิดเห็น การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ในทุก ๆ ระดับ ทั้งภายในและภายนอก ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “พลังขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษาด้วยพุทธนวัตกรรม” มี ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ ๘ เป้าประสงค์ ๑๖ ตัวชี้วัด ๑๕ กลยุทธ์

ทั้งนี้ ในนามของรองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแผ่ ขอขอบคุณ และอนุโมทนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ได้ทุ่มเท วิริยะ อุตสาหะ พากเพียรจัดทำแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

พระมหาชำนาญ มหาชาโน, ดร.
รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแผ่

คำปรารภ

แผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม ภายใต้แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับนี้ ได้รับการสนับสนุน ร่วมแรง ร่วมใจ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นกัลยาณมิตรจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ จนสำเร็จสมบูรณ์ บริบูรณ์ พร้อมสำหรับเป็นแผนแม่บทในการขับเคลื่อน ศีลธรรมในสถานศึกษา ปลุกฝังเมล็ดพันธุ์แห่งคุณงามความดี ด้วยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและ วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทย ให้เจริญงอกงามในจิต ในใจของเด็ก เยาวชนไทย เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มี ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ใน แผนยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๐) และที่สำคัญจักช่วยเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในทุก ๆ ยุทธศาสตร์เพื่อบ่มไปสู่ ความเป็น “มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ และสร้างพุทธ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม”

ในนามของคณะทำงานผู้จัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ ขอขอบคุณผู้บริหารมหาวิทยาลัยทุกระดับ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอก รวมทั้งผู้แทนพระสอนศีลธรรม ผู้บริหาร สถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครู และองค์กรภาคีเครือข่ายทุก ๆ กลุ่ม ทุก ๆ ท่าน เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการ ดำเนินการในหลาย ๆ ขั้นตอน จนเป็นที่มาแห่งความสำเร็จโดยสมบูรณ์ของแผนพัฒนาสำนักงานพระสอน ศีลธรรม มจร ระยะที่ ๑๓ ฉบับนี้

พระศรีธรรมภาณี, ดร.

รักษาการผู้อำนวยการสำนักงานพระสอนศีลธรรม

ประธานคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาฯ

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ บทนำ	หน้า
๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๑
๑.๓ เป้าหมายการพัฒนา	๑
ส่วนที่ ๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร	๒
๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	๓
๒.๒ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในรัชกาลที่ ๙	๔
๒.๓ พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐	๕
๒.๔ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	๖
๒.๕ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙	๗
๒.๖ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๘
๒.๗ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๒
๒.๘ นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ	๑๓
๒.๙ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๗
๒.๑๐ กิจกรรมพระพุทธศาสนาแห่งคณะสงฆ์ไทย	๒๐
๒.๑๑ นโยบายและจุดเน้นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๒๑
๒.๑๒ แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระยะที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๓๐
๒.๑๓ ผลการดำเนินงานที่สำคัญในระยะที่ผ่านมา	๔๐
๒.๑๔ วิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT ANALYSIS)	๔๑
ส่วนที่ ๓ แผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๔๗
๓.๑ วิสัยทัศน์	๔๗
๓.๒ พันธกิจ	๔๘
๓.๓ ค่านิยมหลักองค์กร	๔๙
๓.๔ ยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์	๕๐
๓.๕ รายละเอียด ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์	๕๖

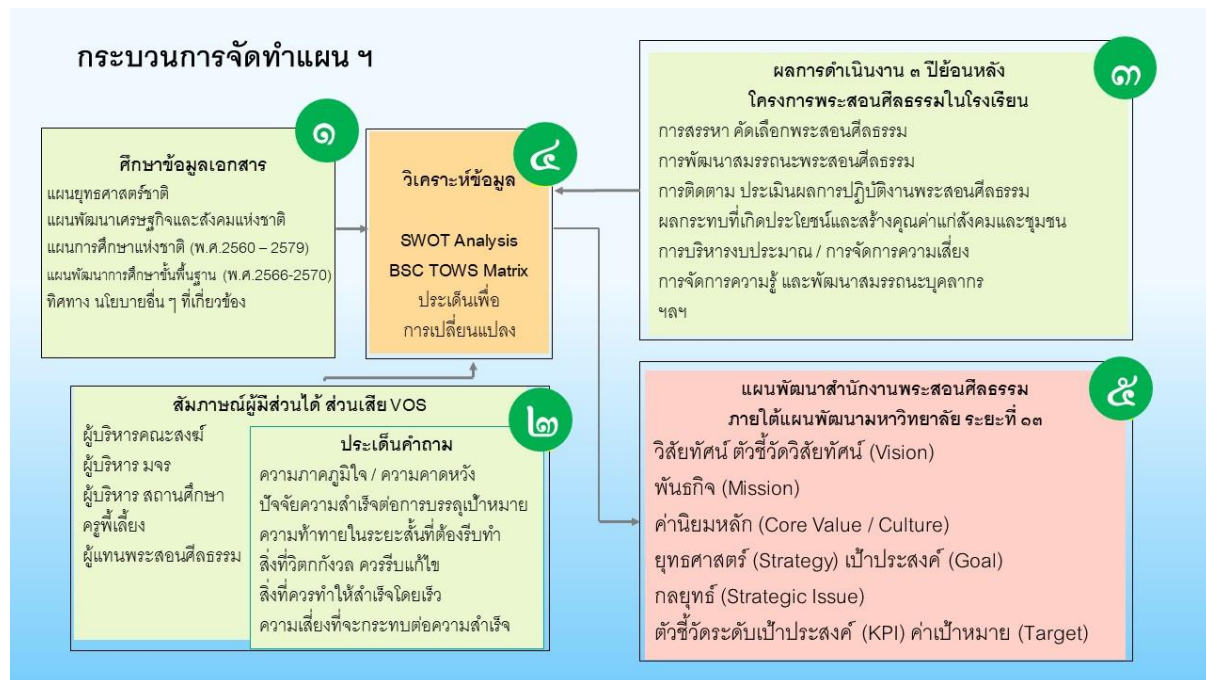
ส่วนที่ ๔ การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ	๖๔
๔.๑ การบริหาร	๖๔
๔.๒ การขับเคลื่อนแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม	๖๔
๔.๓ แนวทางการติดตามประเมินผล	๖๕
ภาคผนวก	๖๖
ภาคผนวก ๑	๖๘
คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทสำนักงานพระสอนศีลธรรม	๖๘
พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐	
ภาคผนวก ๒	๗๐
นิยามศัพท์ “คำสำคัญ ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์”	๗๐
ภาคผนวก ๓	๗๓
โครงสร้างแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐	๗๓
ภาคผนวก ๔	๗๔
ความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ฯ	๗๔
ภาคผนวก ๕	๘๓
ตารางวิเคราะห์ TOWS Matrix	๘๓
ภาคผนวก ๖	๘๕
การประเมินปัจจัยภายใน (Internal Factor Evaluation – IFE)	๘๕
ภาคผนวก ๗	๘๗
การประเมินปัจจัยภายนอก (External Factor Evaluation – EFE)	๘๗
ภาคผนวก ๘	๘๙
คำอธิบายตารางการประเมินสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก	๘๙

บทสรุปผู้บริหาร

แผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๓ เป็นกลไกที่สำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ในแผนระดับที่ ๒ ของมหาวิทยาลัย และแผนระดับที่ ๑ แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

พร้อมกันนี้จักได้ใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานพระสอนศีลธรรมและศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ส่วนภูมิภาค สนับสนุนการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยมไทย และมารยาทชาวพุทธ เพื่อเป็น “พลังขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษาด้วยพุทธนวัตกรรม” ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ทุกประการ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในประเด็นเป้าหมาย คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ และสังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และหมุดหมายที่ ๑๒ ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ เป้าหมายที่ ๑ คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ อยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอก มุ่งหมายที่จะให้เป็นแผนที่มีความชัดเจนและเป้าหมายของการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม สามารถบ่งบอกทิศทางการพัฒนาการดำเนินงานขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา โดยสำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในระยะ ๕ ปีถัดไปได้เป็นอย่างดี โดยอาศัยกระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศอย่างรอบด้าน ในมิติต่าง ๆ บทเรียนจากการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา ทิศทางแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยเงื่อนไขต่าง ๆ ที่จะมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานในอนาคต นโยบายผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย และแผนแม่บทหรือแผนในระดับบนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนถึงการสนับสนุนจากภาคีเครือข่ายและเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยในระดับปฏิบัติการในการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นอย่างเป็นวงกว้าง เพื่อร่วมกันกำหนดอนาคตและเส้นทางที่จะร่วมเดินไปด้วยกันในปีข้างหน้า เป็นวิสัยทัศน์ว่า “พลังขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษาด้วยพุทธนวัตกรรม” ประกอบด้วย ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ ๘ เป้าประสงค์ ๑๖ ตัวชี้วัด ๑๕ กลยุทธ์

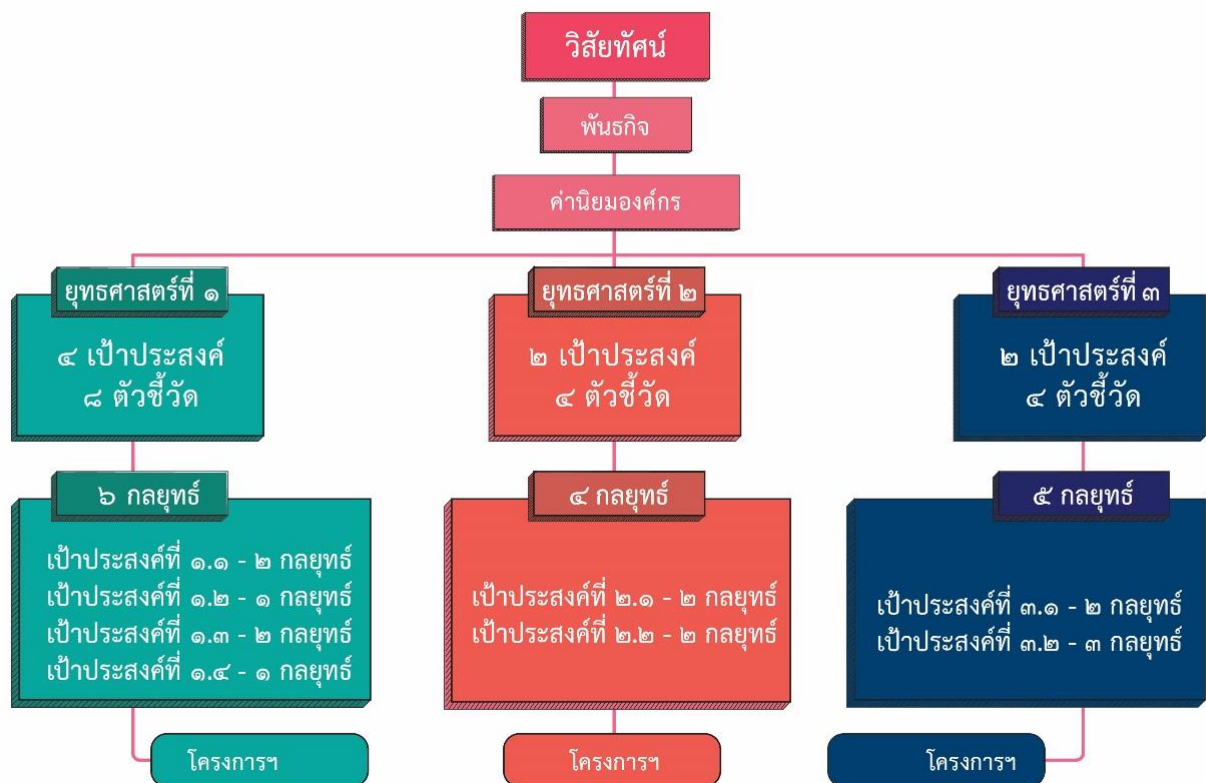
♦ **วิสัยทัศน์ : พลังขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษาด้วยพุทธนวัตกรรม** ♦

- พันธกิจ**
- ๑. ปลุกฝังศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ
 - ๒. สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา
 - ๓. ยกระดับสมรรถนะพระสอนศีลธรรม

ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์ (KPI)

โครงสร้างแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ ๘ เป้าประสงค์ ๑๖ ตัวชี้วัด ๑๕ กลยุทธ์

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยสำนักงานพระสอนศีลธรรม สำนักงานอธิการบดี และหน่วยจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยในระดับวิทยาเขต ๑๐ แห่ง วิทยาลัย ๒๓ แห่ง หน่วยวิทยบริการอีก ๑ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๓๕ ส่วนงาน ร่วมกันรับผิดชอบดำเนินงานโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน โดยมีภารกิจในการสรรหาพระภิกษุสงฆ์ที่มีความรู้ ความพร้อมเข้ามาเป็นพระสอนศีลธรรม พัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมให้มีขีดความสามารถที่สูงขึ้นในการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรม และบริหารงบประมาณโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพความคุ้มค่าอย่างสูงสุดต้องงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมา และให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการในการส่งเสริมสนับสนุนการปลูกฝังศีลธรรมแก่ผู้เรียนในสถานศึกษา

เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายของมหาวิทยาลัย จึงได้จัดทำแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ตัวชี้วัดในแผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ ๑๓ ซึ่งมีวิสัยทัศน์ว่า “มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ และสร้างพุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม” โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน วัด ชุมชน ท้องถิ่นและสังคมสันติสุข โดยมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายในสังคมเพื่อบริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนา และปรัชญาในพื้นที่ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสร้างชุมชนและสังคมสันติสุขภายใต้บริบทและความเข้มแข็งของแต่ละพื้นที่ และสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙

๑.๒ วัตถุประสงค์

เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานพระสอนศีลธรรม เป็นไปสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระยะที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙

๑.๓ เป้าหมายการพัฒนา

๑) สำนักงานพระสอนศีลธรรม มีการบริหารจัดการองค์กรด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามแนววิถีพุทธ ด้วยระบบ Smart Office มีบุคลากรที่มีสมรรถนะสูงพร้อมสำหรับปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒) พระสอนศีลธรรมมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย

๓) ผู้เรียนมีคุณลักษณะทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ

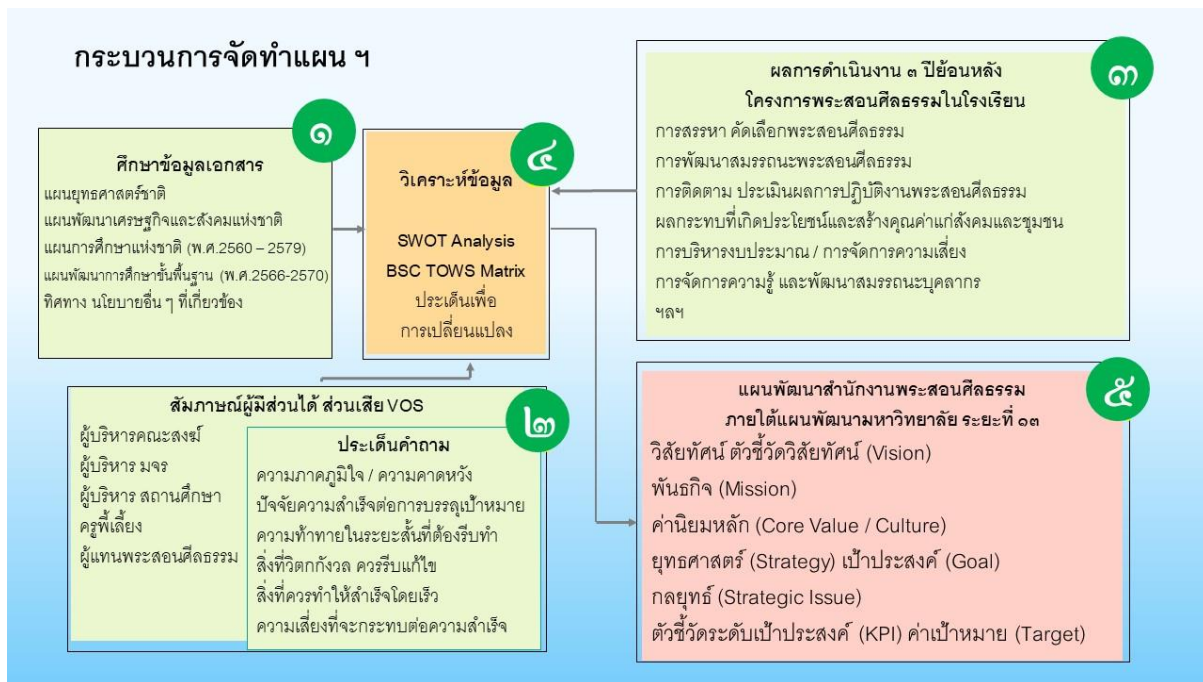
๔) เครือข่ายความร่วมมือในการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษามีความเข้มแข็ง

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กร

การจัดทำแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย มีข้อมูลนโยบาย เอกสารที่เชื่อมโยงเกี่ยวข้องและนำมาทบทวน ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
๒. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในรัชกาลที่ ๙
๓. พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐
๔. แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐
๕. แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙
๖. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
๗. แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
๘. นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ
๙. แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
๑๐. กิจการพระพุทธศาสนาแห่งคณะสงฆ์ไทย
๑๑. นโยบายและจุดเน้นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๑๒. แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระยะที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
๑๓. ผลการดำเนินงานที่สำคัญในระยะเวลาที่ผ่านมา
๑๔. วิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT ANALYSIS)

๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีความสำคัญต่อประชาชนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นกฎหมายที่มีไว้รับรองสิทธิเสรีภาพ ผลประโยชน์ประชาชน และเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ผลประโยชน์ของประชาชนด้วย นอกจากนี้รัฐธรรมนูญยังกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นหลักประกันไม่ให้ผู้ปกครองล่วงละเมิดในสิทธิอันชอบธรรมของประชาชน รัฐธรรมนูญยังเป็นเครื่องกำหนดทิศทางในการดำเนินการบริหารประเทศของรัฐบาล ซึ่งจะทำให้รัฐบาลสามารถที่จะดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้เพื่อสนองความต้องการของประชาชน

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพตามศักยภาพของแต่ละคนที่แตกต่างกัน และมีคุณธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของประชากรในอนาคตที่ต้องมี มีการบัญญัติเรื่องมาตรฐานด้านคุณธรรมและจริยธรรมของภาคส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาคการเมือง ราชการ เอกชน หรือภาควิชาชีพต่าง ๆ ไว้ในฐานะที่เป็นเรื่องสำคัญ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ ลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้

หมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐ ตามมาตราที่ ๕๔ รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาจนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่งเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย

การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และ **หมวดที่ ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตราที่ ๖๗** รัฐพึงอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น

ในการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านาน รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาทเพื่อให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และต้องมีมาตรการและกลไกการป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาไม่ว่าในรูปแบบใด และพึงส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินมาตรการหรือกลไกดังกล่าวด้วย

๒.๒ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในรัชกาลที่ ๙

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ เป็นหลักพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างมั่นคง บนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเอง พอมี พอกิน การรู้จักพอประมาณ และการคำนึงถึงความมีเหตุผล โดยยึดหลักทางสายกลาง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนี้ ได้รับการเชิดชูสูงสุดจากองค์การสหประชาชาติ (UN) โดยนาย โคฟี อันนัน (Kofi Annan) ในฐานะเลขาธิการองค์การสหประชาชาติ ได้ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล The Human Development Lifetime Achievement Award แต่ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ และได้มีปาฐกถาถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นปรัชญาที่สามารถเริ่มได้จากการสร้างภูมิคุ้มกันความประพฤติของตนเอง โดยที่องค์การสหประชาชาติได้สนับสนุนให้ประเทศต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิก ๑๖๖ ประเทศ ยึดเป็นแนวทางสู่การพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน นอกจากนั้น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังได้รับการยกย่องจากต่างประเทศว่าเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันที่ได้ผล เนื่องจากสามารถหยุดความโลภได้

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ นี้ เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนด้วยวิถีชีวิต **ความรู้คู่คุณธรรม มีความอดทน อดกลั้น อดออม ดำรงไว้ซึ่งความซื่อสัตย์สุจริต** โดยมีพื้นฐานมาจากชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤติ เพื่อความมั่นคงและความยั่งยืนของการ

พัฒนา และนับว่าเป็นแนวคิดสำคัญที่สุดในการสอนคน สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน^๑

๒.๓ พระบรมราโชวาทด้านการศึกษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ เสด็จขึ้นครองราชย์วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ และเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๐ รัชกาลที่ ๑๐ ท่านรับสั่งให้รัฐมนตรีเข้าเฝ้าแล้วก็ฝากไว้อย่างนี้ การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน^๒

๑. **ทัศนคติที่ถูกต้องบ้านเมือง** มีความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง ภูมิลำเนาของตน ยึดมั่นในศาสนา ปฏิบัติธรรม มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์ มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตนเอง ท่านช่วยคิดตามไปด้วยกัน ถ้าเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรมในข้อนี้และข้อย่อยของข้อนี้จะแปลงเป็นอย่างไร เช่น เณรอยู่ในเณรบาท จะต้องรู้ประวัติพระพุทธศาสนา มีการสอบพุทธประวัติ ต้องรู้พุทธประวัติทั้งในอินเดีย ในลังกาทวีป ในประเทศไทย ในพุกาม มันเชื่อมโยงอย่างไร พุทธประวัติใน ๔ ภาคของประเทศไทยมีความเชื่อมโยงอย่างไร

๒. **มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม** รู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี อะไรชอบอะไรดีต้องปฏิบัติ อะไรชั่ว อะไรผิดต้องปฏิเสธ ช่วยกันสร้างคนดีให้กับบ้านเมือง

๓. **มีงานทำ – มีอาชีพ** และทำงานเป็นด้วยจะได้มีอาชีพ ที่บ้านต้องการอย่างไร ที่วัดต้องการอย่างไร ให้วัดช่วยสอนเด็กธรรมดา นำเด็กโรงเรียนข้าง ๆ วัดนั้นมาฝึกเรื่องศาสนาพิธีมีอะไรบ้าง กราบพระอย่างไรให้ถูก จุดธูปอย่างไร จุดเทียนหมายความว่าอย่างไร ให้ฝึกอบรมทางด้านการปฏิบัติธรรม ที่โรงเรียนนั้นฝึกอบรมงานอาชีพของชุมชน ฝึกอบรมงานช่างต่าง ๆ ฝึกอบรมพื้นฐานอาชีพ

๔. **เป็นพลเมืองดี** ถ้าเรียนเก่ง แต่ออกไปเป็นพลเมืองชั่ว มันจะไม่ได้เรื่อง ประเทศก็ขาดทุน หากครูตั้งใจสร้างศิษย์ให้ได้ผลตามพระบรมราโชบายทั้ง ๔ ข้อนี้ก็จะทำให้ชาติบ้านเมืองเจริญ ไม่มีคน ที่นั่งดูตายป่อยให้เกิดความชั่ว ความไม่ดีในบ้านเมือง ที่สำคัญประการหนึ่งคือ การรู้จักแยกแยะสิ่งที่ถูกที่ผิด สิ่งที่ดีที่ชั่ว และเลือกรับเลือกทำแต่ทางที่ถูกที่ดี เด็กไทยควรรู้จักใช้วิจารณญาณของตน ไม่ตามแฟชั่นตามสังคมโดยไร้สติ อีกประการหนึ่งที่ควรน้อมนำมาใส่เกล้าฯ คือ พระบรมราโชบายที่ว่า

**“เห็นอะไรที่ควรทำเพื่อบ้านเมืองก็ต้องทำ
คนไทยเห็นอะไรที่ควรทำเพื่อบ้านเมืองก็ต้องลงมือทำ
ไม่ปล่อยให้ผ่านไปด้วยความคิดว่า ธุระไม่ใช่”**

^๑ สำนักงาน ก.พ. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้, สำนักงาน ก.พ. สงวนไว้ซึ่งสิทธิทั้งหมด.๒๐๑๖, หน้า ๑๕-๑๗.

^๒ บทบาทและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา, โดยศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย,โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน B-Net : (การสร้างข้อสอบแบบครูมีอาชีพ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา) ปีการศึกษา ๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๒๙ กันยายน – ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ร่วมกันสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, หน้า ๑๕.

๒.๔ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้าน ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

เป้าหมายของการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์ ๒ เป้าหมาย

๑. คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑
๒. สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

ตัวชี้วัด ประกอบด้วย

- ๑) การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย
- ๒) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ
- ๓) การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย

โดยประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ ด้าน ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย ประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดยบูรณาการร่วมระหว่าง "ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา และสื่อ" ในการหล่อหลอมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะที่เป็น "วิถี" การดำเนินชีวิต
๒. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยเด็ก วัยรุ่น วัยเรียน วัยผู้ใหญ่ วัยแรงงาน และวัยผู้สูงอายุ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะความรู้ เป็นคนดี มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเองในทุกช่วงวัยมีความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า
๓. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
๔. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย
๕. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม
๖. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มุ่งเน้นการสร้างคามอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย การส่งเสริมบทบาทในการมีส่วนร่วมของภาครัฐ

ภาคเอกชนครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๒.๕ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙

การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหามากหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาทุกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทยส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับความท้าทายดังกล่าว มีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๗๙) และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) เพื่อให้สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า^๓

วิสัยทัศน์ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ ๒๑” โดยวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่ ๓ ได้แก่ เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือกันกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมายด้านผู้เรียน “โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ (3r8c)”

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายดังนี้

๕.๑ คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น ครู/บุคลากรทางการศึกษา ได้รับการอบรมพัฒนาในเรื่องการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมีคุณธรรม จริยธรรม และการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตเพิ่มขึ้น และสถาบันอุดมศึกษาที่ติดอันดับมหาวิทยาลัยสีเขียวของโลกเพิ่มขึ้น เป็นต้น

๕.๒ หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และให้นำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น สถานศึกษา/สถาบันการศึกษาการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และ

^๓ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙, หน้า ๘

การนำแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติเพิ่มขึ้น และสื่อสารมวลชนที่เผยแพร่หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น เป็นต้น

๕.๓ การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น มีฐานข้อมูลด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศในสาขาต่างๆ เพิ่มขึ้น เป็นต้น โดยได้กำหนดแนวทางการพัฒนา คือ ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ และพัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีแผนงานและโครงการสำคัญ เช่น โครงการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพคนทุกช่วงวัย โครงการโรงเรียนคุณธรรม โครงการโรงเรียนสีเขียว เป็นต้น

๒.๖ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

การจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังอยู่ในช่วงเวลาที่ทั่วโลกรวมถึงประเทศไทยต้องเผชิญกับข้อจำกัดหลากหลายประการที่เป็นผลสืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ซึ่งไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดการเจ็บป่วยและเสียชีวิตของประชากร แต่ยังส่งผลให้เกิดเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม นอกจากนี้ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังเป็นช่วงเวลาที่มีความจำเป็นของการพัฒนาของเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นการเป็นสังคมสูงวัยของประเทศไทยและหลายประเทศทั่วโลก ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิรัฐศาสตร์ระหว่างประเทศ ดังนั้น การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศท่ามกลางกระแสแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้สามารถเติบโตต่อไปได้อย่างมั่นคงท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้นรอบด้าน และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในการกำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด ๔ ประการ ดังนี้

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน บนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไขระดับประเทศและระดับโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ และศักยภาพของทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความสมดุลในมิติต่าง ๆ ทั้งความสมดุลระหว่างการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคง ความสมดุลของการกระจายโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนและพื้นที่ และความสมดุลทางธรรมชาติเพื่อให้คนอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืนรวมถึงการบริหารจัดการองค์การต่าง ๆ ของประเทศให้พร้อมรับกับความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอก

และภายในประเทศ นอกจากนี้ ในการวางแผนและการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติต้องอาศัยองค์ความรู้ทางวิชาการที่รอบด้านและพิจารณาด้วยความรอบคอบ ควบคู่กับการยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และมุ่งมั่นผลักดันให้การพัฒนابرลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

๒. การสร้างความสามารถในการ "ล้มแล้ว ลุกไว" โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน ๓ ระดับ ประกอบด้วย **๑) การพร้อมรับ หรือ ระดับ "อยู่รอด"** ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งเป็นผลให้ประชาชนประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต หรือทำให้ประเทศมีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกและภายใน รวมถึงการสร้างความพร้อมในทุกระดับในการรับมือกับสภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นให้สามารถฟื้นคืนสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว **๒) การปรับตัว หรือ ระดับ "พอเพียง"** ในการปรับเปลี่ยนปัจจัยที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชนพื้นที่ และประเทศ รวมถึงปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ และ **๓) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือ ระดับ "ยั่งยืน"** ในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในมิติต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของบุคคลและสังคมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

๓. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิด **"ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง"** มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งในมิติของการมีปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ การมีสภาพแวดล้อมที่ดี การมีปัจจัยสนับสนุนให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การมีโอกาสนำใช้ศักยภาพของตนในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดี และการมุ่งส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

๔. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว โดยให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต การให้บริการ และการบริโภคเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา

การพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้สามารถก้าวข้ามความท้าทายที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นจะต้องเร่งแก้ไขจุดอ่อนและข้อจำกัดของประเทศที่มีอยู่เดิม รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการรับมือกับความสำคัญที่มาจากการเปลี่ยนแปลงของบริบททั้งจากภายนอกและภายใน ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที ด้วยเหตุนี้ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทยสู่ "สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน"** ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็ม

ศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้นโดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายหลักของการพัฒนาจำนวน ๕ ประการ

- (๑) การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
- (๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่
- (๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม
- (๔) การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน
- (๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่

โดยที่ประการที่ ๒ การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมและเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

ด้วยการถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดหมุดหมายการพัฒนา ๑๓ ประการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ "เป็น" มุ่งหวังจะ "มี" หรือต้องการจะ "จัด" ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ข้างหน้าโดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมโดยตรง คือ หมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต มุ่งตอบสนองเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จำนวน ๒ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยคนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงสอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย สามารถสร้างงานอนาคต และสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้ง เป้าหมายที่ ๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งการพัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ ซึ่งเป็นปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ โดยมีเป้าหมายและผลลัพธ์การพัฒนาระดับหมุดหมาย คือ

๑) เป้าหมาย

- (๑) คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข ซึ่งมีทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ เมื่อสิ้นสุดแผนเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของเป้าหมายนี้

๒.๗ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาเพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมาย ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน เป็นผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งของประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ในระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ดังนี้

วิสัยทัศน์

"ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะที่จำเป็น มีความสุข และมีเป้าหมาย ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนานตนเองได้เต็มศักยภาพ"

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นต่ออนาคตในศตวรรษที่ ๒๑

๒. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ

๓. พัฒนาสถานศึกษาและระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับให้มีความปลอดภัย และสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs)ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๔. เพิ่มโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

๕. พัฒนาระบบการบริหารจัดการของหน่วยงานในสังกัดให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลเหมาะสมกับบริบท

เป้าประสงค์

๑. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่ รู้สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย

๒. ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาค มีคุณภาพตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

๓. เด็กกลุ่มเสี่ยงที่จะออกจากระบบการศึกษา เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคามรูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่าง ๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ ฝุ่น PM 2.5 การค้ามนุษย์ การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ และรองรับวิถีชีวิตใหม่ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

๕. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู

๖. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๗. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพมีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบท

๒.๘ นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ^๔

หลักการตามนโยบาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการภารกิจหลักตามยุทธศาสตร์ชาติ ร่าง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๘๐) ฉบับปรับปรุง ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อน ประเด็น ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ในแผนย่อยที่ ๓.๓ การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ประเด็น ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยเฉพาะหมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ จึงได้กำหนดหลักการสำคัญ ไว้ดังนี้

๑. สร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้เรียนและประชาชน โดยให้ทุกหน่วยงานนำรูปแบบการทำงานที่บูรณาการการทำงานร่วมกัน และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อสานต่อความร่วมมือที่เข้มแข็ง และสร้างหลักประกันว่าทุกคนจะต้องมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมทุกพื้นที่

๒. สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนดำเนินการตามภารกิจด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง องค์กร ประชาชนและประเทศชาติ โดยให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ผ่านกลไกการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา

๓. ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อมุ่งเน้นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาคการศึกษาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนและประชาชน โดยมุ่งเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาเพื่อร่วมกัน "พลิกโฉมการศึกษาสู่ยุคดิจิทัล" (Transforming Education to Fit in the Digital Era)

^๔ ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕.

ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยคำนึงถึงชาติ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม นิยม ประเพณี วัฒนธรรม กีฬา ความปลอดภัย ความมีโอกา และความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งมีสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่

นโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๑. การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย

๑.๑ สร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคม และป้องกันภัยคุกคาม ในชีวิตทุกรูปแบบ โดยมีการดำเนินการตามแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเข้มข้น

๑.๒ ปลุกฝังทัศนคติ พฤติกรรม และองค์ความรู้ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์และไซเบอร์อย่างสร้างสรรค์

๑.๓ ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม สร้างความตระหนักรู้และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พันธุ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๑.๔ พัฒนาศักยภาพและภารกิจด้านความปลอดภัยของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน

๒. การยกระดับคุณภาพการศึกษา

๒.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้สู่สมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างสมรรถนะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ให้กับผู้เรียน

๒.๒ จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาให้กับผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในรูปแบบ Active Learning, STEM Education, Coding ฯลฯ และกระบวนการส่งต่อในระดับที่สูงขึ้น

๒.๓ พัฒนาระบบการเรียนรู้และการวัดผล ประเมินผลฐานสมรรถนะ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นแห่งอนาคต

๒.๔ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะด้าน Soft Power ให้กับผู้เรียน

๒.๕ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้เรียนรู้ตามความสนใจผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มที่หลากหลาย

๒.๖ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss)

๒.๗ พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรมให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัย และบริบทของพื้นที่

๒.๘ ส่งเสริมการให้ความรู้และทักษะด้านการเงินและการออม (Financial Literacy) ให้กับผู้เรียน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๙ ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้นำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา

๒.๑๐ พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะและผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน

๓. การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย

๓.๑ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการติดตามและส่งต่อไปยังสถานศึกษาในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งแก้ปัญหาเด็กตกหล่นและออกกลางคัน

๓.๒ ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่ ๓ ปีขึ้นไปทุกคน เข้าสู่ระบบการศึกษาเพื่อรับการพัฒนารอบด้าน มีคุณภาพ ตามศักยภาพ ตามวัย ต่อเนื่องอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามมาตรฐาน โดยบูรณาการร่วมกันกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ พัฒนาข้อมูลและทางเลือกที่หลากหลายให้กับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และกลุ่มเปราะบาง รวมทั้งกลุ่มเยาวชนอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี ที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา การทำงาน หรือการฝึกอบรม (Not in Education, Employment or Training : NEETs) และการเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลัก (Home-based Learning) รวมทั้งการศึกษาทางเลือกอื่น ๆ

๓.๔ พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (Home School)

๓.๕ พัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ในหน่วยงานที่จัดการศึกษาและให้มีหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตในภาพรวม และการเชื่อมโยงทั้งระหว่างรูปแบบ ประเภทและระดับการศึกษา

๔. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๔.๑ พัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แบบโมดูล (Modular System) มีการบูรณาการวิชาสามัญและวิชาชีพในชุดวิชาชีพเดียวกัน เชื่อมโยงการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และระบบทวิภาคี รวมทั้งการจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (Block Course) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) ร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาอย่างเข้มข้นเพื่อการมีงานทำ

๔.๒ ขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และยกระดับสมรรถนะกำลังคนตามกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน และมาตรฐานสากล รวมทั้งขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานประกอบการในการผลิตกำลังคนที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

๔.๓ พัฒนาสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ โดยการ Re- skill Up-skill และ New skill เพื่อให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งสร้างช่องทางอาชีพในรูปแบบที่หลากหลายให้ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งผู้สูงอายุ โดยมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๔ ส่งเสริมการพัฒนาระบบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ตามสมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ และการนำผลการทดสอบไปใช้คัดเลือกเข้าทำงาน ศึกษาต่อขอรับ

ประกาศนียบัตรมาตรฐานสมรรถนะการใช้ดิจิทัล (Digital Literacy) การขอรับวุฒิบัตรสมรรถนะภาษาอังกฤษ (English Competency)

๔.๕ จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาการจัดตั้งธุรกิจ (ศูนย์ Start Up) ภายใต้ศูนย์พัฒนาอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อการส่งเสริม และพัฒนาผู้ประกอบการด้านอาชีพทั้งผู้เรียนอาชีวศึกษาและประชาชนทั่วไป โดยเชื่อมโยงกับ กศน. และสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในวิถีชีวิตรูปแบบใหม่

๔.๖ เพิ่มบทบาทการอาชีวศึกษาในการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการและกำลังแรงงานในภาคเกษตร โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และกลุ่มยุวเกษตรกรอัจฉริยะ (Young Smart Farmer) ที่สามารถรองรับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

๔.๗ พัฒนาหลักสูตรอาชีพสำหรับกลุ่มเป้าหมายผู้อยู่ในระบบโรงเรียนและประชาชนที่สอดคล้องมาตรฐานอาชีพเพื่อการเข้าสู่การรับรองสมรรถนะ และได้รับคุณวุฒิวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

๕. การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษาและบุคลากร

๕.๑ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการประเมินวิทยฐานะ โดยใช้ระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (Digital Performance Appraisal : DPA)

๕.๒ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามกรอบระดับสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอาชีวศึกษา

๕.๓ พัฒนาครูให้มีความพร้อมด้านวิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ รวมทั้งให้เป็นผู้วางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล

๕.๔ ส่งเสริมสนับสนุนการวัดสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผล เพื่อนำผลไปใช้ในการยกระดับการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในชั้นเรียน

๕.๕ พัฒนาขีดความสามารถของครู และบุคลากรให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

๕.๖ ส่งเสริมสนับสนุนการทดสอบสมรรถนะครู และบุคลากรด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการทำงาน

๕.๗ เร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทั้งระบบ ควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

๖. การพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล

๖.๑ ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการ ด้วยนวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน (Digitalize Process) การเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูล (Sharing Data) การส่งเสริมความร่วมมือ บูรณาการกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก

๖.๒ พัฒนาประสิทธิภาพของเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถใช้งานเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๓ พัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยยึดหลักความจำเป็นและใช้พื้นที่เป็นฐาน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

๖.๔ เสริมสร้างคุณธรรม มาตรฐานทางจริยธรรมและปลูกจิตสำนึกต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

๗. การขับเคลื่อนกฎหมายการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรองเพื่อรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติควบคู่กับการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

๑. ให้ส่วนราชการ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ นำนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้างต้น เป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษาโดยดำเนินการจัดทำแผนและงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พร้อมน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ

๒. ให้มีคณะกรรมการติดตาม ประเมินผล และรายงานการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ สู่การปฏิบัติระดับพื้นที่ ทำหน้าที่ตรวจราชการ ติดตาม ประเมินผลในระดับนโยบายและจัดทำรายงานเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ทราบตามลำดับ

๓. กรณีมีปัญหาในเชิงพื้นที่หรือข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ให้ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลและดำเนินการแก้ไขปัญหในระดับพื้นที่ก่อน โดยใช้ภาคีเครือข่ายในการแก้ไขข้อขัดข้อง พร้อมทั้งรายงานต่อคณะกรรมการติดตามฯ ตามข้อ ๒ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการตามลำดับ

๔. สำหรับภารกิจของส่วนราชการหลักและหน่วยงานที่ปฏิบัติในลักษณะงานในเชิงหน้าที่ (Function) งานในเชิงยุทธศาสตร์ (Agenda) และงานในเชิงพื้นที่ (Area) ซึ่งได้ดำเนินการอยู่ก่อนแล้วหากมีความสอดคล้องกับหลักการนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้างต้น ให้ถือเป็นหน้าที่ของส่วนราชการหลักและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเร่งรัด กำกับ ติดตามตรวจสอบให้การดำเนินการเกิดผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรม

๒.๙ แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

นับตั้งแต่รัฐบาลได้ประกาศ “แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕)” เป็นแผนด้านการส่งเสริมคุณธรรมฉบับแรกของประเทศไทยที่มีเป้าหมายให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมที่ยั่งยืนด้วย ๔ ยุทธศาสตร์หลัก โดยบูรณาการรวมพลังทุกภาคส่วนน้อมนำหลัก ๓ มิติ ๔ คุณธรรม ไปใช้ในการดำเนินชีวิตคือ หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงามร่วมกับคุณธรรม ๔ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการส่งเสริม

คุณธรรมแห่งชาติและกลไกคณะกรรมการในระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติการ ขับเคลื่อนคุณธรรมในทุกภาคส่วนทั่วประเทศกว่า ๑๒๐ หน่วยงาน ซึ่งได้มีบทบาทสำคัญร่วมวางรากฐานการส่งเสริมคุณธรรมด้วยหลัก "ระเบิดจากข้างใน" ผ่านกิจกรรมรวมกว่า ๔๐,๐๐๐ กิจกรรม เป็นพื้นที่ให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมและเพิ่มพูนทักษะด้านคุณธรรมรวมปีละกว่า ๑๘ ล้านคน มีการยกย่องเชิดชูเกียรติ บุคคล ชุมชน องค์กร อำเภอ และจังหวัดคุณธรรมทั่วประเทศด้วยเกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับส่งเสริมคุณธรรม ระดับคุณธรรม และระดับคุณธรรมต้นแบบในปี ๒๕๖๕ จำนวน ๓๙,๑๐๒ แห่ง ซึ่งได้ขยายเครือข่ายเพิ่มจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๔,๙๑๖ แห่ง

เพื่อต่อยอดความสำเร็จของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ จึงได้จัดทำ "แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)" ซึ่งจะเป็นกลไกขับเคลื่อนคุณธรรมสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ในทุกพื้นที่ ด้วยการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ๓ กระบวนการ ได้แก่ (๑) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำความดี (๒) การพัฒนาจิตใจเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม (๓) การพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนคุณธรรม เป็นการบ่มเพาะจิตใจ ปรับเปลี่ยนวิถีคิดและค่านิยมของคนไทยในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ และยังคงสานต่อหลักการ ๓ มิติ ๔ คุณธรรม เป็น ๕ คุณธรรม "พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู" ซึ่งเป็นคุณธรรมพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อให้คนไทยตระหนักและประพฤติปฏิบัติจนเป็นวิถีชีวิต สามารถขยายความได้ดังนี้

พอเพียง : เป็นคำที่มาจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยตรง เป็นหลักในการดำรงชีวิตอย่างพอประมาณ ไม้โลภ ไม้เบียดเบียนผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม มีเหตุผล ใช้ความรู้อย่างรอบคอบและรอบด้านและสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อให้สามารถรอดพ้นจากวิกฤตภัยต่าง ๆ ได้

วินัย : ปฏิบัติตนตามกติกากฎรยาบรรณวิชาชีพ ขององค์กรและสังคม ตามหน้าที่พลเมืองดี และเคารพกฎหมาย ตลอดจนป้องกันและรับผิดชอบผลกระทบต่องสังคมและสิ่งแวดล้อม

สุจริต : มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง ยึดมั่น ยืนหยัดในการรักษาความจริง ความถูกต้องและเป็นธรรม ไม่สนับสนุนไม่ร่วมมือ ไม่ยินยอมพร้อมต่อด้านการทุจริตทุกรูปแบบ

จิตอาสา : การให้และเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อสรรพสิ่งทั้งหลาย เพื่อประโยชน์สุขแก่พวกเขาเหล่านั้นและของสังคม

กตัญญู : สำนึกรู้คุณและแสดงออกถึงความกตัญญูต่อแผ่นดินเกิด ธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สถาบัน องค์กรและผู้มีพระคุณ นับตั้งแต่ บิดา มารดา ญาติผู้ใหญ่ ครูอาจารย์ เป็นต้น ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งของ อาจเป็นการกระทำหรือความจริงใจ บนหลักพื้นฐานของความถูกต้องดีงาม

แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ นี้ เป็นแผนระดับที่ ๓ ที่ถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๐ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมเป็นหลัก โดยมีเป้าหมายให้ "คนไทยมีพฤติกรรมที่สะท้อนการมีคุณธรรมเพิ่มขึ้น มุ่งสู่สังคมคุณธรรมที่คนไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม และประเทศไทยปลอดทุจริตและประพฤติมิชอบ" มี ๒ เป้าหมายหลัก ได้แก่

๑. ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ "พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู" เพิ่มขึ้น โดยมุ่งให้ประชาชนทุกช่วงวัยมีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับคุณธรรม ๕ ประการ เป้าหมายในปี ๒๕๗๐ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ จากปี ๒๕๖๕

๒. หน่วยงานภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารงาน มีค่า ITA เพิ่มขึ้น โดยมุ่งส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐมีพฤติกรรมความซื่อสัตย์สุจริต ภาครัฐน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบริหารงานและมีระบบการบริหารงานด้านคุณธรรมที่มีมาตรฐาน เป้าหมายในปี ๒๕๗๐ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ จากปี ๒๕๖๕

และเป้าหมายระดับแผนย่อยเพื่อสนับสนุนให้เป้าหมายหลักไปสู่ผลสำเร็จ ๓ แผนย่อย ได้แก่

แผนย่อยที่ ๑ “การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม การทำความดีที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย” มี ๒ เป้าหมาย คือ

(๑) ประชากรอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ ต่อปี จากปี ๒๕๖๕ และ

(๒) เครือข่ายทางสังคมที่มีขีดความสามารถในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐ จากปี ๒๕๖๕

แผนย่อยที่ ๒ “การพัฒนาระบบและการเสริมสร้างขีดความสามารถของกลไกเพื่อการขับเคลื่อนและส่งเสริมคุณธรรม” มี ๓ เป้าหมาย คือ

(๑) เครือข่าย องค์กรที่ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณะ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี จากปี ๒๕๖๕

(๒) องค์กรเครือข่ายทางสังคมที่มีการพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม (Social Credit) เพื่อรองรับการส่งเสริมคุณธรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐ จากปี ๒๕๖๖ และ

(๓) หน่วยงานภาครัฐมีค่า ITA ผ่านเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐ จากปี ๒๕๖๕

แผนย่อยที่ ๓ “การส่งเสริมการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพคนและองค์กรเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม” มี ๒ เป้าหมาย คือ

(๑) ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ภายในปี ๒๕๗๐ จากปี ๒๕๖๕ และ

(๒) คนไทยได้รับการพัฒนาทักษะชีวิตจากการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่าย เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี จากปี ๒๕๖๖

๒.๑๐ กิจกรรมพระพุทธศาสนาแห่งคณะสงฆ์ไทย

พระพุทธศาสนา ถือกันว่าเป็นศาสนาประจำชาติไทย การถืออย่างนั้นเป็นประเพณีที่สืบทอดมาโดยถูกต้องตามสมควรแก่เหตุ คือ การที่พระพุทธศาสนากับชนชาติไทยได้มีความสัมพันธ์แนบแน่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งในทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

ในทางประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของชนชาติไทยกับความเป็นมาของพระพุทธศาสนา เกี่ยวเนื่องกัน โดยเฉพาะนับตั้งแต่สมัยที่ชนชาติไทยมีประวัติศาสตร์อันชัดเจน ชาวไทยก็ได้นับถือพระพุทธศาสนาต่อเนื่องตลอดมา จนกล่าวได้ว่าประวัติศาสตร์ของประเทศไทย เป็นประวัติศาสตร์ของชนชาติที่นับถือพระพุทธศาสนา

ในด้านวัฒนธรรมวิถีชีวิตของคนไทยได้ผูกพันประสานกลมกลืนกับหลักความเชื่อ และหลักปฏิบัติในพระพุทธศาสนา ตลอดเวลายาวนานจนทำให้เกิดการปรับตัวเข้าหากัน และสนองความต้องการของกันและกัน ตลอดจนผสมกลมกลืนกับความเชื่อถือและข้อปฏิบัติสายอื่น ๆ ที่มีมาในหมู่ชนชาวไทยถึงขั้นทำให้เกิดมีระบบความเชื่อและความประพฤติปฏิบัติทางพระพุทธศาสนาที่เป็นแบบของคนไทยโดยเฉพาะ อันมีรูปลักษณะและเนื้อหาของตนเอง ที่เน้นเด่นบางมุมบางด้านเป็นพิเศษ แยกออกได้จากพระพุทธศาสนาอย่างทั่ว ๆ ไป ซึ่งเรียกได้ว่า เป็นพระพุทธศาสนาแบบไทย หรือ พระพุทธศาสนาของชาวไทย

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้สรุปอิทธิพลของพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย ดังนี้

๑. เป็นศาสนาของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทย
๒. เป็นรากฐานสำคัญของวัฒนธรรมไทย
๓. เป็นศูนย์รวมจิตใจให้ชนชาวไทยตั้งอยู่ในความสามัคคี
๔. เป็นหลักเกณฑ์แห่งเสรีภาพในการนับถือศาสนา
๕. เป็นสถาบันที่ดำรงยืนยงคงอยู่มาคู่ชาติไทย
๖. เป็นหลักคำสอนสอดคล้องกับลักษณะนิสัยของคนไทยที่รักความเป็นอิสระเสรี
๗. เป็นแหล่งสำคัญที่หล่อหลอมเอกลักษณ์ของชาติไทย
๘. เป็นมรดกและเป็นคลังสมบัติอันล้ำค่าของชนชาติไทย
๙. เป็นหลักแนวทางในการพัฒนาชาติไทย
๑๐. เป็นแหล่งของดีมีค่าที่ชนชาติไทยมอบให้แก่อารยธรรมของโลก

จะเห็นได้ว่า พระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของประชาชนชาวไทยเป็นอย่างยิ่งไม่เฉพาะพระภิกษุสามเณร และพุทธศาสนิกชนเท่านั้น แต่พระพุทธศาสนาในส่วนที่เป็นวัฒนธรรมยังส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองโดยรวมอีกด้วย

กิจการพระพุทธศาสนาแห่งคณะสงฆ์ไทยนั้นประกอบด้วยพันธกิจหรือภาระงาน ๖ ด้าน คือ

- ๑) ด้านการปกครอง
- ๒) ด้านศาสนศึกษา
- ๓) ด้านศึกษาสงเคราะห์
- ๔) ด้านการเผยแผ่
- ๕) ด้านสาธารณูปการ
- ๖) ด้านสาธารณสงเคราะห์

การขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษาโดยพระสอนศีลธรรมนับเข้าในพันธกิจด้านการศึกษาสงเคราะห์ เนื่องด้วยเป็นการจัดการเรียนการสอนพระปริยัติธรรมแก่ผู้เรียนซึ่งเป็นฆราวาสโดยพระภิกษุสงฆ์ และด้านการเผยแผ่ เนื่องด้วยการที่พระภิกษุสงฆ์ที่รับหน้าที่เป็นพระสอนศีลธรรมนั้น เข้าไปทำหน้าที่สื่อสารหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาแก่ผู้เรียนในสถานศึกษา ด้วยลักษณะการปฏิบัติจึงนับเข้าในพันธกิจการเผยแผ่

๒.๑๑ นโยบายและจุดเน้นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๑๑.๑ นโยบายอธิการบดี

๑) นโยบายการบริหารมหาวิทยาลัย^๕

นโยบายที่ ๑ วัดมหาวิทยาลัย (MCU Monastic University)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จะธำรงสถานะความเป็นสถาบันอุดมศึกษาแบบสากลและสถาบันอุดมศึกษาของคณะสงฆ์ ดังนี้

- องค์ประกอบของวัด เช่น พระสงฆ์สามเณร การศึกษา ปฏิบัติ และเผยแผ่พระธรรมวินัย ศาสนวัตถุ ศาสนสถานเป็นพุทธศิลป์ เช่น พระพุทธรูป เจดีย์ วิหาร รอยพระพุทธบาท ต้นพระศรีมหาโพธิ์ พระบรมสารีริกธาตุ ศาสนพิธี ลักษณะทางกายภาพอื่น ๆ ที่แสดงความเป็นวัดในพระพุทธศาสนา

- ผู้บริหารที่เป็นพระสงฆ์และหรือพระนิสิตนำทำกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เช่น ทำวัตร สวดมนต์ บำเพ็ญจิตภาวนา บุญพิธีและกุศลพิธีอยู่เนื่อง ๆ ทั้งในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันสำคัญของชาติ และวันสำคัญของชุมชนท้องถิ่น

- ร่วมมือกับคณะสงฆ์ หรือองค์กร สมาคม สถาบันต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาปฏิบัติ และเผยแผ่พระพุทธศาสนา กิจกรรม พิธีกรรมท้องถิ่นที่สัมพันธ์กับหลักพระพุทธศาสนาภายในบริเวณมหาวิทยาลัย

- พิพิธภัณฑ์และห้องสมุดพระพุทธศาสนา ศูนย์การเรียนรู้และเก็บสะสมคัมภีร์โบราณปัจจุบัน สถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรมทางพระพุทธศาสนา

- มูลนิธิ/กองทุนพัฒนาสถาบัน

^๕ https://www.mcu.ac.th/directory_uploads/administrator/file_upload/20221121210523_804BE9DC-7841-428F-8150-9F0081F21AC4.pdf

มจร วังน้อย : จัดภูมิทัศน์พื้นที่ด้านหน้ามหาวิทยาลัย ประดิษฐานพระพุทธรูปองค์ใหญ่และบริเวณโดยรอบอาคารพิพิธภัณฑพระไตรปิฎก ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุบริเวณต้นพระศรีมหาโพธิ์ และสถานที่อื่น ๆ กิจกรรมทำวัตรเช้าทุกวันจันทร์ต้นเดือนและกิจกรรมบำเพ็ญบุญกุศลในวันสำคัญต่าง ๆ

นโยบายที่ ๒ มหาวิทยาลัยสีเขียว (MCU Green University, Living Educational Institution)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จะพัฒนาด้านกายภาพ เช่น อาคารสถานที่ให้เป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว ดังนี้ ต้นไม้ สวนป่า สวนหย่อม แหล่งน้ำ สวนเกษตรผสมผสาน

- การจัดเก็บขยะ กำจัดขยะมูลฝอย การแปลงขยะมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ

- ใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์) อย่างน้อยครั้งหนึ่งในการเรื่องไฟฟ้าเพื่อการบริหารภายในอาคาร และติดตั้งหลอดไฟโซลาร์เซลล์ตามจุดต่าง ๆ ภายนอกอาคาร

- มาตรการประหยัดค่าสาธารณูปโภค คือ ไฟฟ้า โดย

(๑) ปรับเปลี่ยนสวิตช์รวมเป็นสวิตช์ ไฟฟ้าและพัดลมบางจุด เพื่อให้เปิดใช้เฉพาะจุดที่ จำเป็น

(๒) ลดจำนวนหลอดไฟบางจุดที่มีมากเกินไปจนความจำเป็น

(๓) ใช้สวิตช์อัตโนมัติ (Sensor) ที่เปิดเมื่อมีคนเดินเข้าไปใช้ และปิดเองเมื่อไม่มีคนเข้าไปใช้งานในที่นั้น ๆ เช่น บริเวณห้องน้ำ

(๔) ใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าชนิดประหยัดพลังงาน

(๕) เปลี่ยนอุปกรณ์ไฟฟ้าที่เก่าเกินไปมาก

(๖) รณรงค์ให้ช่วยกันประหยัดไฟฟ้า

- มาตรการประหยัดน้ำ

(๑) ปรับเปลี่ยนก๊อกน้ำอัตโนมัติบางจุดที่มีระยะเวลาระหว่างเปิด ปิดนานเกินไปเมื่อมีการเปิดก๊อกน้ำ

(๒) สำรวจและซ่อมแซมก๊อกน้ำ ท่อน้ำที่ชำรุดทำให้น้ำรั่วไหล

(๓) ใช้น้ำจากบ่อ สระ รดน้ำต้นไม้สลับกับใช้น้ำประปาโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ปั้มน้ำ

(๔) รณรงค์ให้ช่วยกันประหยัดน้ำ

- จัดภูมิทัศน์บริเวณภายในมหาวิทยาลัย รวมทั้งบูรณปฏิสังขรณ์อาคารต่าง ๆ ให้อยู่ ในสภาพดีงดงาม สะอาด สว่างโดยติดตั้งหลอดไฟโซลาร์เซลล์ตามจุดต่างๆ และสงบ ให้อากาศ (เหมาะสม) ต่อการศึกษา ปฏิบัติ เผยแผ่พระพุทธศาสนา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย พระนครศรีอยุธยา :

- ปลูกต้นไม้เสริมตามจุดต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย เพิ่มพื้นที่สีเขียวภายในมหาวิทยาลัย

- จัดภูมิทัศน์ในบริเวณมหาวิทยาลัย คือ ด้านหน้าติดถนนใหญ่ ประตูทางเข้า (หน้าบ้านหน้ามอง) ด้านหน้าอาคารสถาบันวิปัสสนาธุระ รอบอาคารหอฉัน พื้นที่บริเวณตรงกลาง อาคารเรียนรวม บริเวณรอบสระน้ำหอประชุม มวก.

- บูรณปฏิสังขรณ์อาคาร คือ (๑) อาคาร มจร ที่วัดมหาธาตุ ท่าพระจันทร์ กรุงเทพมหานคร (๒) อาคารเรียนรวม (๓) อาคารหอฉัน (๔) อาคารหอพักนิตยภัตที่อยู่ด้านหน้าอาคาร พอ.มจร.

- จัดทำอาคารหอสมุดนานาชาติให้สมบูรณ์ และจัดทำครุภัณฑ์ประกอบ อาคาร เพื่อให้ใช้สอยได้

- บูรณปฏิสังขรณ์บริเวณไหล่ทางภายในมหาวิทยาลัยให้สะดวกแก่การสัญจร
- ปรับปรุง ลอกท่อน้ำภายในมหาวิทยาลัยให้น้ำไหลถ่ายเทได้สะดวกยิ่งขึ้น
- ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย
- สร้างอาคารที่เก็บพัสดุ
- ติดตั้งโซล่าเซลล์ตามอาคารต่าง ๆ
- ปรับปรุง เพิ่มสมรรถนะโรงไฟฟ้าย่อยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- จัดทำระบบไฟฟ้าสำรองตามอาคารต่าง ๆ เช่น อาคารเรียนรวม อาคารสำนักงาน อธิการบดีอาคาร

วิทยบริการ

- นำดินมาใส่เพิ่มบริเวณพื้นที่ป่าหลังอาคารสถาบันวิปัสสนาธุระให้มีระดับสูงขึ้น เพื่อใช้ เป็นพื้นที่ที่ปฏิบัติกรรมฐาน และเพื่อไม่ให้มีน้ำท่วมขังเวลาฝนตก

- ปลุกต้นไม้เล็ก เช่น ชาดัด ต้นโมก หรือไทรเกาหลีเพื่อเป็นแนวรั้วกันสวนหลังอาคาร สถาบันวิปัสสนาธุระ ให้เป็นสวนป่าแยกสัดส่วนใช้ปฏิบัติธรรมได้ในบางโอกาส

นโยบายที่ ๓ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (MCU Learning Community)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จะเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้สำหรับคนทุกเพศ ทุกวัยและทุกชาติ จะดำเนินงานพันธกิจด้านการผลิตบัณฑิต ดังนี้

- ดำเนินการจัดทำ มคอ. ๑ สาขาวิชาพระพุทธศาสนาระดับปริญญาตรี-ปริญญาเอก เสนอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประกาศรับรองอย่างเป็นทางการ

- หลักสูตรด้านพระพุทธศาสนา และพระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ ระดับรับปริญญา Degree และหลักสูตรระดับประกาศนียบัตร Non Degree

- หลักสูตรฝึกอบรมด้านพระพุทธศาสนา และพระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์ สมัยใหม่เพื่อให้เกิดทักษะใหม่ ๆ (Reskills) และเพื่อเพิ่มทักษะ (Upskills) สำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัย คณะสงฆ์ และประชาชนทั่วไป

- หลักสูตรเพิ่มความรู้ (Upskills) ด้านภาษาต่างประเทศสำหรับผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัย และประชาชนทั่วไป

- ระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) เพื่อรับปริญญา โดยเปิดโอกาสให้ผู้จบ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรสาขาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยสะสมหน่วยกิตเพื่อรับปริญญา

- หลักสูตรด้านพระพุทธศาสนาออนไลน์เพื่อรับปริญญา (Degree)

- หลักสูตรบริการวิชาการ Massive Online Open Course (Mooc)

- ร่วมมือกับเครือข่ายจัดการเรียนการสอนหลักสูตร ๒ ปริญญา รวมทั้งเปิดรับนิสิต นักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นมาลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาเพื่อสะสมหน่วยกิตรับ ปริญญาหรือเพิ่มพูนความรู้

- บริเวณภายในมหาวิทยาลัยมีแหล่งเรียนรู้มาก ในรูปแบบของเอกสารทางวิชาการ กิจกรรมการบรรยาย ห้องสมุดที่เปิดให้ชุมชนโดยรอบเข้าใช้ประโยชน์ พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เป็นต้น

นโยบายที่ ๔ พุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคมมหาวิทยาลัยเพื่อสังคม มหาวิทยาลัย ประจำ (Buddhist Innovation for Mental and Social Development, Engaged University and Boarding University)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จะเป็นแหล่งสร้างพุทธนวัตกรรมทั้งด้าน ผลผลิต
กระบวนการบริการและการจัดการโดยจะดำเนินงานพันธกิจด้านการวิจัยและบริการ วิชาการ ดังนี้

- วิจัยและพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรีมีเนื้อหาเกี่ยวกับพุทธวิธีเพื่อสร้างบัณฑิตพันธุ์ ใหม่จัดการ
เรียนการสอนโดยกระบวนการที่เน้นทั้งการศึกษาเล่าเรียน (Study-Academic) และการศึกษา อบรม
(Training-Meditation) ควบคู่กันไป พร้อมกันนั้นก็ให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติ ในสถานการณ์จริง จำลองสถานการณ์
ประกอบรายวิชาต่าง ๆ ให้มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เข้ากับหลักพาหุสัจจะที่ว่า (๑) พหุสสุตา ได้
ยินได้ฟังมาก (๒) ธตา ทรงจำไว้ได้ (๓) วจสา ปริจิตา คล่องปาก (๔) มนसानุปชิตา ขึ้นใจ และ (๕) ทิฏฐิยา
สุปฏิวิธยา ขบคิดเป็นทฤษฎีได้ เน้นกระบวนการเรียนการสอนแบบ Teach Less, Learn More และ
Student Directed Learning เพื่อสร้างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่จะทำให้อยู่ในสังคมยุคใหม่ได้อย่าง
ปกติสุข ประกอบด้วย Academic Leadership, Social Literacy, Social Maturity, Proactive Attitude,
Emotional Intelligence, Management Skills และ Media Literacy

- วิจัยและพัฒนารูปแบบการปฏิบัติสมถกรรมฐานและวิปัสสนากรรมฐานที่เหมาะสมสำหรับคนแต่ละวัย
และสถานะหน้าที่การงานเพื่อพัฒนาปัญญาและคุณธรรม

- วิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเชิงพุทธบูรณาการ โดยนำผลการวิจัยมาทำเป็น
คู่มือการฝึกอบรม พร้อมกันนั้นก็จัดโครงการฝึกอบรมผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยและ
ประชาชนทั่วไป

- วิเคราะห์ ตีความ อธิบายความพุทธธรรม จัดระบบ ออกแบบการนำเสนอ จัดทำเป็นชุดความรู้ที่
เหมาะกับคนแต่ละวัยและสถานะ เช่น การ์ตูน Animation พุทธประวัติ อนุพุทธประวัติ ชาดกแล้วนำเสนอทั้ง
ใน Onsite และ Online ในช่องทางต่าง ๆ ของ MCUTV

- กิจกรรมการเทศน์ ปาฐกถา บรรยายธรรม Online ทุกสัปดาห์และในวันสำคัญต่าง ๆ สะสมข้อมูล
เนื้อหาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาให้บริการวิชาการแก่สังคมทุกรูปแบบ เช่น รายการ เสียงธรรมจากมหาจุฬา
อาศรม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

- กิจกรรมการให้การศึกษาเล่าเรียนและการศึกษาอบรมแก่เยาวชนในรูปแบบ โรงเรียน
พระพุทธศาสนาวันเสาร์- อาทิตย์ ในรูปแบบของการจัดค่ายพุทธบุตร-ค่ายคุณธรรม

- กิจกรรมปฏิบัติวิปัสสนาสำหรับนิสิตและประชาชนทั่วไป เช่น ที่ มจร วังน้อย จัดเดือนละ ๒ ครั้ง
สำหรับบุคลากรของภาครัฐและเอกชนที่มาม่าเพื่อ ญัตติตถาวรนา - การทำหน้าที่ตามพันธกิจของ
สถาบันอุดมศึกษา เน้นบริการวิชาการแก่สังคมที่เป็นเพื่อ สุขภาพกาย สุขภาพใจ อาชีพ และชุมชนสามัคคี

- มีชุมชนภายในมหาวิทยาลัย รอบมหาวิทยาลัยที่มีกิจกรรมทางวิชาการและกิจกรรม ศาสนาร่วมกัน
อยู่เนื่อง ๆ

นโยบายที่ ๕ ความเป็นนานาชาติ (International Buddhist Studies Center)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาระดับโลก ปัจจุบันมีนิสิตต่างประเทศทุกระดับ มีจำนวน ๑,๓๘๓ รูป/คน แยกระดับดังนี้ (๑) ปริญญาตรี จำนวน ๘๕๘ รูป/คน (๒) ปริญญาโท จำนวน ๓๖๒๙ รูป/คน (๓) ปริญญาเอก จำนวน ๓๕๖ รูป/คน นโยบายในการจัดการศึกษาพระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ระดับนานาชาติ ดังนี้

- วิทยาลัยพุทธศึกษานานาชาติ (International Buddhist Studies Center = IBSC) คณะวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยทำความตกลงร่วมมือทางวิชาการกับสถาบัน/องค์กรในต่างประเทศ

- จัดตั้งศูนย์ประสานงานในต่างประเทศ ทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับผู้ที่อยู่ในประเทศนั้น ๆ ประสงค์จะมาศึกษาที่มหาวิทยาลัย รวมทั้งผู้จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแล้ว กลับไปประเทศของตน ประสงค์ข้อมูลอะไรเพิ่มเติมก็สามารถแจ้งศูนย์ประสานงานนี้ได้

- ทำงานร่วมกับเครือข่าย ABU, ICDV และกลุ่มนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนาที่ทำ CBT และ UCBT รวมทั้งการแปลพระไตรปิฎกบาลีเป็นภาษาอังกฤษที่รัฐบาลให้งบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อเฉลิมฉลองพระชนมายุ ๖ รอบพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน

- ทำงานร่วมกับเครือข่ายสถาบันสมทบในต่างประเทศ

- คณะ วิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษทำแผนแนะนำหลักสูตร มีรายละเอียด ครบถ้วน ตั้งแต่ขั้นตอนการสมัคร หลักฐานประกอบการสมัคร การขอ Provisional Admission เพื่อประกอบการขอวีซ่าเข้าประเทศ จำนวนหน่วยกิตรายวิชา ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร (เทียบ สกุลเงินของชาติต่าง ๆ ระยะเวลาศึกษาตลอดหลักสูตร เป็นต้น)

- กำหนดให้คณาจารย์ของคณะที่เปิดสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษเรียนภาษาอังกฤษ เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มความรู้อย่างที่จะถ่ายทอดทางวิชาการได้

- ตั้งกองทุนเพื่อความเป็นนานาชาติ เพื่อระดมทุนจ้างอาจารย์ชาวต่างประเทศมาเป็น อาจารย์คณะ วิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ

- จัดการเรียนการสอนหลักสูตรนานาชาติ (อังกฤษ จีน และอื่น ๆ) ในคณะและวิทยาลัย ต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่น เปิดสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรีในคณะครุศาสตร์

- เพิ่มจำนวนหลักสูตรด้านพระพุทธศาสนา /พระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์ สมัยใหม่ หลักสูตรภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ อีก ๑ ภาษา Online

- แปลตำราประกอบการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีเป็นภาษาอังกฤษปีละ ๑๐ วิชา

- เพิ่มปริมาณเนื้อหาทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนาภาษาอังกฤษ เผยแพร่ทั้งในรูป ของเอกสารและทาง Online

นโยบายที่ ๖ เทคโนโลยีเพื่อการบริหาร การเรียนการสอน และบริการวิชาการ (Network, Application and Broadcasting)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยที่นำความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถาบัน ดังนี้

- เพิ่มสมรรถนะเครือข่าย MCU-Network ให้สามารถรองรับการใช้งานบริหารมหาวิทยาลัย
ครอบคลุมทุกวิทยาเขต/ทุกวิทยาลัยสงฆ์

- นำ Application มาใช้ในการบริหารด้านการเงิน-งบประมาณ ด้านงานบุคคล ด้าน การเรียนการ
สอน การวัดผลประเมินผล เพื่อสร้างความเป็นเอกภาพในเชิงนโยบายแต่ หลากหลายในทางปฏิบัติ

- พัฒนาบุคลากร เจ้าหน้าที่ด้านข้อมูลและเทคโนโลยี (IT) ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ โดยขีด
ความสามารถและจำนวนของบุคลากรเจ้าหน้าที่ด้านนี้ปัจจุบัน มีดังนี้ (๑) ด้านเว็บไซต์ ระดับพื้นฐาน จำนวน
๘๕ รูปหรือคน ระดับกลาง จำนวน ๑ คน ระดับสูง จำนวน ๑ คน (๒) ด้านเน็ตเวิร์ค ระดับพื้นฐาน จำนวน
๓๗ รูปหรือคน ระดับกลาง จำนวน ๑๑ รูปหรือคน ระดับสูง จำนวน ๑ คน (๓) อี-เลิร์นนิ่ง ระดับพื้นฐาน
จำนวน ๓๗ รูปหรือคน ระดับกลาง จำนวน ๑ รูป หรือคน ระดับสูง จำนวน ๑ รูปหรือคน (๔) ด้าน
แอปพลิเคชัน ระดับพื้นฐาน จำนวน ๔๓๒ รูป หรือคน ระดับกลาง จำนวน ๕๙ รูปหรือคน ระดับสูง ๖ รูปหรือ
คน

นอกจากนี้ เมื่อจัดกลุ่มแยกย่อยลงไป มีขีดความสามารถและจำนวนบุคลากร เจ้าหน้าที่ ดังนี้ (๑)
ห้องสมุด ระดับพื้นฐาน จำนวน ๖๘ รูปหรือคน ระดับกลาง จำนวน ๕๖ รูปหรือคน ระดับสูง จำนวน ๒ รูป
หรือคน (๒) ด้านอี-มีทติ้ง ระดับพื้นฐาน จำนวน ๔๐ รูปหรือ คน ระดับกลาง จำนวน ๑ รูปหรือคน ระดับสูง
จำนวน ๑ รูปหรือคน (๓) ด้านทะเบียน + การเงิน ระดับพื้นฐาน จำนวน ๓๒๔ รูปหรือคน ระดับกลาง จำนวน
๒ รูปหรือคน ระดับสูง จำนวน ๓ รูปหรือคน (๔) ด้านเอ็มไอเอส - MIS ระดับพื้นฐาน จำนวน ๕๐ รูปหรือคน
ระดับกลาง จำนวน ๑ รูปหรือคน

- ศักขาริฉัย นำเสนอ บริการข้อมูลด้านพระพุทศาสนาทุกมิติทั้งออนไซด์และออนไลน์ มีความถูก
ต้อง มีจำนวนมาก มีหลายภาษา ทำหน้าที่เน้นบทบาทผู้สร้างและนำเสนอเนื้อหา

- ระบบ BIG DATA เพื่องานบริหารมหาวิทยาลัย ให้มีลักษณะเป็นกึ่ง E-ORGANIZATION และเป็นกึ่ง
DIGITAL UNIVERSITY

นโยบายที่ ๗ กิจกรรมร่วมเครือข่ายเดิมและเพิ่มเครือข่ายใหม่กับสถาบัน องค์กรภายนอก

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้ทำข้อตกลงร่วมมือกับองค์กร สถาบันทั้งในประเทศและ
ต่างประเทศจำนวนมาก จะสานต่อกิจกรรมร่วมกันที่ทามาให้ยิ่งขึ้น จะเริ่มกิจกรรมร่วมกันใหม่ ๆ ให้มาก ดังนี้

- มหาเถรสมาคม (มส.)
- โครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕
- โครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข
- หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อปต.)
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และสำนักงานพระพุทธศาสนาประจำจังหวัด
- กระทรวงวัฒนธรรม และวัฒนธรรมประจำจังหวัด
- ศูนย์คุณธรรม
- กองธรรม กองบาลี และการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และเขตพื้นที่การศึกษาของ สพฐ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)
- สถาบันการศึกษาต่าง ๆ
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.)
- สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)
- กระทรวงยุติธรรม (งานศูนย์ไกล่เกลี่ยภาคประชาชน)
- กระทรวงสาธารณสุข (โรงพยาบาลสงฆ์เป็นต้น)
- สมาคมมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนานานาชาติ (IABU)
- สมาสาถลวันวิสาขบูชาโลก (ICDV)
- สถาบันสมทบในต่างประเทศ

นโยบายที่ ๘ บริหารองค์กรโดยหลักธรรมาภิบาลและพระธรรมวินัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมี ๒ สถานะคือ (๑) เป็นสถาบันอุดมศึกษา สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม มีพันธกิจ ๔ ด้านคือ ผลิตบัณฑิต วิจัย บริการวิชาการ และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เหมือนกับสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป และ (๒) เป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ของคณะสงฆ์ไทย ที่มหาเถรสมาคมซึ่งเป็นองค์กรปกครองสูงสุดของคณะสงฆ์ไทยรับรองอย่างเป็นทางการ ตามคำสั่งมหาเถรสมาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ เรื่อง การศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ ซึ่งเท่ากับว่ามหาวิทยาลัยมีพันธกิจของคณะสงฆ์อีก ๖ ด้านคือ การปกครอง การศึกษา การเผยแผ่ การสาธารณูปการ การสาธารณสงเคราะห์ และการศึกษา สงเคราะห์ โดยยึดหลักธรรมาภิบาลและยึดหลักพระธรรมวินัยควบคู่กันไป อนุวัติตามกันและกัน

การบริหารงานเพื่อความสำเร็จตามนโยบาย ๖ ประการข้างต้นโดยหลักธรรมาภิบาล และหลักพระธรรมวินัยควบคู่กัน คือ

ประการที่ ๑ หลักนิติธรรม (Rule of Law) และศีล/พระวินัย บริหารงานโดยยึดข้อ กฎหมาย ๒ ส่วนคือส่วนที่เป็นข้อกฎหมายที่หน่วยงานราชการประกาศใช้และส่วนที่เป็น กฎระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้นมาเองโดยอนุวัติตามกฎหมายของกระทรวงการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และกระทรวงอื่น ๆ ที่สำคัญคือ ในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของทางราชการและกฎเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัย กำหนดขึ้นมาเองนั้น ต้องอนุวัติตามกันและกันกับศีล พระวินัยตามหลักพระพุทธศาสนาด้วย

ประการที่ ๒ หลักคุณธรรม (Morality) บริหารงานโดยยึดความถูกต้องตามหลักนิติ ธรรม ความยุติธรรม และตามวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของสถาบันและชุมชนโดยรอบ ปฏิบัติตามหลักกุศลกรรมบถหรือทางแห่งความดีทางกาย (กายสุจริต) ทางวาจา (วจีสุจริต) และทางใจ (มโนสุจริต)

ประการที่ ๓ หลักความโปร่งใส (Accountability) บริหารงานตามข้อกฎหมายและ สามารถตรวจสอบได้ทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงานในทุกเรื่อง โดยการสื่อสารภายในองค์กร และสื่อสารกับสถาบันองค์กรและชุมชนภายนอก เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการบริหาร มหาวิทยาลัยตามช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ประชาคมภายในและภายนอก มหาวิทยาลัยได้รับรู้ข้อมูลที่อยู่ในระดับที่เขามีสิทธิ์จะรับรู้มีระบบ

ช่องทางเปิดข้อมูลข่าวสารที่เข้าถึงง่ายและมีการสื่อสาร ๒ ทางอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักพระธรรมวินัยหรือ อนุวัตตามหลักพระธรรมวินัยด้วย

ประการที่ ๔ หลักความมีส่วนร่วม (Participation) บริหารงานโดยหลักการมีส่วนร่วม ร่วมทั้งของ ประชาคมภายในมหาวิทยาลัยและประชาคมภายนอก นั่นคือ

ด้านที่ ๑ ประชาคมภายใน มหาวิทยาลัยมีส่วนงานจัดการศึกษาที่ มจร วังน้อย ๕ คณะ ๒ วิทยาลัย มีส่วนงานจัดการศึกษาในส่วนภูมิภาคประกอบด้วย ๑๑ วิทยาเขต ๒๘ วิทยาลัยสงฆ์ ๒ หน่วยวิทยบริการ และ ๕ สถาบันสมทบในต่างประเทศ ให้ทุกส่วนงานมีส่วนร่วมทั้งโดยรูปของ คณะกรรมการด้านต่าง ๆ ทั้งโดยภารกิจกรรมสื่อสารสัมพันธ์ในโอกาสต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมรับรู้และ ร่วมเสนอความเห็นในเรื่องสำคัญและมีความเกี่ยวข้องโดยตรงหรือโดย อ้อม ทั้งนี้ โดยเป็นไปตามหลัก อปปริหานิยธรรม พรหมวิหารธรรม สาราณียธรรม และธรรมข้ออื่น ๆ

ด้านที่ ๒ ประชาคมภายนอก มหาวิทยาลัยมี ๒ สถานะคือเป็นสถาบันอุดมศึกษา ของรัฐและเป็นสถาบันการศึกษาคณะสงฆ์ไทย จึงต้องให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของ ประชาคมภายนอก อย่างยิ่ง ทั้งที่เป็นสถาบัน องค์กรและพุทธศาสนิกชนทั่วไปมีเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งกับมหาเถรสมาคม (มส.) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และสำนักงาน พระพุทธศาสนาประจำจังหวัด กระทรวงวัฒนธรรมและวัฒนธรรมประจำจังหวัด องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นต้น

ประการที่ ๕ หลักความรับผิดชอบ (Responsibility) บริหารงานโดยหลักความรับผิดชอบ ๒ ระดับ

ระดับที่ ๑ ให้ผู้บริหารทุกระดับมีความรับผิดชอบลดหลั่นกันตามฐานะ ทั้งใน ส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค เพื่อให้งานเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพไม่กระจุกตัว แออัดเป็นคอขวดอยู่ในจุดใดจุดหนึ่ง ซึ่งจะเป็นการให้ผู้บริหารทุกระดับได้เรียนรู้ระบบและ กลไกการบริหารงาน มหาวิทยาลัยด้วย ท้ายที่สุดจะทำให้แผนงาน/โครงการที่รัฐและประชาชน ทั่วไปสนับสนุนงบประมาณ บรรลุเป้าหมายและเป็นคุณูปการแก่สังคมประเทศชาติสืบไป

ระดับที่ ๒ ให้ผู้บริหารมีความรู้สึกสำนึกตลอดเวลาว่า มหาวิทยาลัยได้รับ งบประมาณสนับสนุนจากรัฐในฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและได้รับเงินบริจาคจาก คณะสงฆ์และ ประชาชนทั่วไปในฐานะเป็นสถาบันการศึกษาของคณะสงฆ์และเป็น สถาบันการศึกษาทาง พระพุทธศาสนา ต้องทำงานให้มากขึ้นเป็น ๒ เท่า ต้องให้งานสำเร็จตาม วัตถุประสงค์/เป้าหมายร้อยเปอร์เซ็นต์ทุกเรื่องไป ให้สำนึกอย่างนี้เป็นเบื้องต้น โดยวาทกรรมที่ สื่อสารกันอยู่เนื่อง ๆ คือ “งบประมาณที่รัฐจัดสรรให้นั้นมาจากภาษีอากรของประชาชน และ ประชาชนผู้เสียภาษีเหล่านี้ยังได้ สนับสนุนงบประมาณโดยการบริจาคอีก”

ประการที่ ๖ หลักความคุ้มค่า (Cost-Effectiveness) บริหารงานโดยยึดแผนยุทธศาสตร์ (แผนพัฒนา มหาวิทยาลัย) ระยะที่ ๑๓ ที่คัดออกมาเป็นแผนงาน โครงการ กิจกรรม ในแต่ละปีงบประมาณ นอกจากนี้โดย ยึดนโยบายของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ที่กำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา

และมหาวิทยาลัยได้เข้าสังกัดในกลุ่ม ๔ “พัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา” โดยการบริหารงานตามนโยบาย ๗ ข้อนั้น จะยึดหลักความคุ้มค่านี้เป็นแนวปฏิบัติ เช่น นโยบายที่ ๒ มหาวิทยาลัยสีเขียว เช่น ได้มีมาตรการประหยัดค่าสาธารณูปโภคคือ ไฟฟ้า โดยลดจำนวนหลอดไฟบางจุดที่มีมากเกิดความจำเป็น ใช้สวิตซ์อัตโนมัติที่เปิดเมื่อคนเดินเข้าไปใช้และปิดเองเมื่อไม่มีคนเข้าไปใช้งานในที่นั้น ๆ ใช้ อุปกรณ์ไฟฟ้าชนิดประหยัดพลังงาน รณรงค์ให้มีจิตสำนึกช่วยกันประหยัดไฟฟ้า นโยบายที่ ๓ ชุมชนแห่งการเรียนรู้การเปิดสอนหลักสูตรด้านพระพุทธศาสนา และพระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ระดับรับปริญญา Degree และหลักสูตรระดับประกาศนียบัตร (Non Degree) ระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) เพื่อรับปริญญา โดยเปิดโอกาสให้ผู้จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรสาขาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยสะสมหน่วยกิตเพื่อรับปริญญา หลักสูตรบริการวิชาการ Massive Online Open Course (Mooc) และในอนาคตจะร่วมมือกับเครือข่ายจัดการเรียนการสอนหลักสูตร ๒ ปริญญา รวมทั้งเปิดรับนิสิตนักศึกษาจาก สถาบันอุดมศึกษาอื่นมาลงทะเบียนเรียนบางรายวิชาเพื่อสะสมหน่วยกิตรับปริญญาหรือเพิ่มพูน ความรู้ บริหารงานมหาวิทยาลัยทำหน้าที่เป็นเสาหลักของสถาบันอุดมศึกษาที่เน้นด้านพระพุทธศาสนา จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ และสร้างพุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาจิตและสังคมสืบไป

๒) นโยบายการบริหารงานพระสอนศีลธรรม

๑. คาดหวังให้สำนักงานพระสอนศีลธรรม เป็นส่วนงานของมหาวิทยาลัยทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานภายนอกหรือสถาบันการศึกษาอื่น ๆ ไม่เฉพาะแต่เพียงด้านการบริการวิชาการในสถานศึกษาเท่านั้น แต่ให้ประสานงานในทุก ๆ มิติ

๒. คาดหวังให้สำนักงานพระสอนศีลธรรม รักษา ต่อยอดการดำเนินงานในภารกิจที่ได้รับมอบหมายเดิมที่ทำได้ดีแล้วในระยะเวลาที่ผ่านมาไว้ให้ได้ และช่วยธำรงรักษาศิลปวัฒนธรรม พระพุทธศาสนาให้เจริญมั่นคงสถาพรต่อไป

๓. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาให้ผู้เรียนมีขันติธรรม รู้จักอดทน มีนิสัยใฝ่รู้สู้ภัยยาก พัฒนาตนเองอยู่เสมออย่างต่อเนื่อง

๔. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาให้ผู้เรียน มีทัศนคติที่ดี มีความเชื่อมั่นในศักยภาพของความเป็นมนุษย์ เชื้อกรรม และผลของกรรม มีสติปัญญารู้เท่าทันกระแสความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก

๕. พัฒนาคุณภาพพระสอนศีลธรรม เติมเต็มความรู้ วิธีการวิเคราะห์ สังเคราะห์หลักธรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาเพื่อประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอน

๖. จัดกิจกรรมทบทวนหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาให้พระสอนศีลธรรมมีความแม่นยำในพระปริยัติธรรม

๗. พัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธี Active Learning ให้พระสอนศีลธรรม

๓) นโยบายการดำเนินงานสถานศึกษาวิสุทธิ

๓.๑ ด้านกายภาพ การเป็นสถานศึกษาวิสุทธิ ต้องสะท้อนเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ออกมาให้เห็นชัดเจน เทียบเคียงกับองค์ประกอบพระพุทธศาสนาที่สำคัญที่สะท้อนความเป็นพระพุทธศาสนา ๔ ประการ คือ

- ๑) ศาสนบุคคล รูปร่างหน้าตา การนุ่งห่ม แต่งกาย
- ๒) ศาสนสถาน ภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อม องค์ประกอบทางกายภาพ
- ๓) ศาสนวัตถุ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งของ
- ๔) ศาสนพิธี กิจกรรมพิธีกรรม

๓.๒ ด้านจิตภาพ เอาหลักสามไตรของสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต) มาใช้ คือ

- ๑) ไตรรัตน์ ให้เกิดศรัทธาเลื่อมใสในพระรัตนตรัย
- ๒) ไตรลักษณ์ ให้เข้าใจความเป็นไปของชีวิต
- ๓) ไตรสิกขา ให้ประพฤติปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา

๒.๑๒ แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระยะที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ปรัชญามหาวิทยาลัย

ปัญญา โลกสมิ ปชโชโต ปัญญาเป็นแสงสว่างในโลก

Wisdom is the Light of the World

ปณิธานมหาวิทยาลัย

“เป็นสถานศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์”

เป็นไปตามพระราชประสงค์ของล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๕ ที่ทรงสถาปนามหาวิทยาลัยขึ้นในปีพ.ศ. ๒๔๓๙ ที่จะให้มหาวิทยาลัยแห่งนี้ “เป็นสถานที่ศึกษาพระไตรปิฎกและวิชาชั้นสูงสำหรับพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์”

พระไตรปิฎกก็คือพระพุทธศาสนา

ส่วนวิชาชั้นสูงนั้นมีสองความหมาย

ความหมายแรก คืออุดมวิชา หมายถึง การปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐานให้เกิดมรรคผลจนได้วิปัสสนาญาณ เป็นการพัฒนาจิตใจของตนเพื่อนำไปพัฒนาสังคม

ประการที่สอง คืออุดมศึกษา หมายถึง ศาสตร์สมัยใหม่ที่ทางโลกเขาเรียนกัน แต่ไม่ใช่เป็นการเรียนแยกกัน ให้บูรณาการกัน เนื่องจากในรัชสมัยของรัชกาลที่ ๕ ได้มีการแบ่งการศึกษาออกเป็น ๔ ระดับ คือ บुरुพศึกษา (การศึกษาเบื้องต้น) ปฐมศึกษา (การศึกษาชั้นปฐม) มัธยมศึกษา (การศึกษาชั้นกลาง) และอุดมศึกษา (การศึกษาชั้นอุดมหรือชั้นสูง) จึงใช้คำว่า วิชาชั้นสูง คือ อุดมศึกษา แต่ไม่ได้เปิดการศึกษาใน รัชสมัยของรัชกาลที่ ๕

เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย และอัตลักษณ์บัณฑิต^๖

เอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

“บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนา”

อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

“ประยุกต์พระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม”

อัตลักษณ์บัณฑิตของมหาวิทยาลัย

“มีศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา”

วิสัยทัศน์มหาวิทยาลัย

“มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่
และสร้างพุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม”

“The University provides Buddhist Studies Integrated with Modern Sciences
and Creates Buddhist Innovation for the Development of Mentality and Society”

พันธกิจมหาวิทยาลัย

๑. พัฒนাবัณฑิตให้มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของการเป็นมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาพระพุทธศาสนาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ การเป็นมหาวิทยาลัยกลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา โดยกระบวนการผลิตบัณฑิตจะบูรณาการร่วมกับพันธกิจด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านการบริการวิชาการ และด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีสติปัญญาและคุณธรรม ตามพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย

๒. วิจัยและพัฒนา พัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน การบริการวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เน้นการพัฒนาองค์ความรู้ในพระไตรปิฎกโดยวิธีสหวิทยาการแล้วนำองค์ความรู้ที่ค้นพบมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาศีลธรรมและจริยธรรมของสังคม รวมทั้งพัฒนาปัญญาและคุณธรรม การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการด้านพระพุทธศาสนา โดยความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพนักวิจัย ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ หรือพุทธนวัตกรรมให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและมีความเป็นสากล และใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการผลิตบัณฑิต บริการวิชาการ และทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อบูรณาการพระพุทธศาสนา กับศาสตร์สมัยใหม่ให้สู่ภาคปฏิบัติได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

๓. ส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการวิชาการแก่สังคม ส่งเสริมให้บุคลากร และนิสิต มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการมีจิตอาสา ความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและคุณธรรม การมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ พัฒนาการบริการวิชาการที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติงานของบุคลากรและ

^๖ มติอนุมัติให้กำหนดเอกลักษณ์มหาวิทยาลัย อัตลักษณ์มหาวิทยาลัย และอัตลักษณ์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในคราวประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๗/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔

นิสิต ร่วมกับภาคีเครือข่ายการบริการวิชาการในระดับชาติ ภูมิภาค และนานาชาติ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และพุทธนวัตกรรมในการแก้ปัญหาและเสริมสร้างสันติสุขและความมั่นคงของ ชุมชน วัด ท้องถิ่น และสังคม โดยใช้การปฏิบัติศาสนกิจและการบริการสังคมของนิสิต เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามพันธกิจ

๔. ทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ร่วมกับภาคีเครือข่าย ชุมชน วัด ท้องถิ่น หรือเครือข่ายความร่วมมือในต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริม พระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เอื้อต่อการศึกษาโดยใช้พระพุทธศาสนาเป็นกลไก เพื่อสร้างจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นไทยรวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

ค่านิยมองค์กร

M : Morality	มีปัญญาและคุณธรรมในการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล
C : Community	มีจิตอาสาในการพัฒนาสังคมและชุมชน
U : Unity	มีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มุ่งสร้างสังคมสันติสุข

ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ในแผนพัฒนามหาวิทยาลัยฯ ระยะที่ ๑๓

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ จัดการศึกษา พัฒนาบัณฑิตให้มีสติปัญญาและคุณธรรม

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
๑.๑ บัณฑิตมีคุณลักษณะทางสติปัญญาและคุณธรรม	๑.๑.๑ จำนวนนิสิตที่ได้รับการยกย่อง หรือได้รับรางวัลระดับชาติ หรือนานาชาติ ๑.๑.๒ คะแนนเฉลี่ยการประเมินคุณลักษณะทางสติปัญญาและคุณธรรมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ๑.๑.๓ ระดับคะแนนความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ๑.๑.๔ ระดับผลการประเมินบัณฑิตที่มีความรู้ และประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรม	๑.๑.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้นิสิตมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมกับเครือข่ายในประเทศและต่างประเทศ ๑.๑.๒ ส่งเสริม สนับสนุนให้ส่วนงานจัดการศึกษาดำเนินการพัฒนาบัณฑิตให้มีสติปัญญาและคุณธรรม
๑.๒ หลักสูตรมีการบูรณาการหลักพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่	๑.๒.๑ สัดส่วนหน่วยกิต ของวิชาที่มุ่งเน้นการศึกษาหลักศาสนา หรือนำหลักศาสนามาบูรณาการ ๑.๒.๒ จำนวนของหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนาเป็นหลักสูตรออนไลน์ ๑.๒.๓ จำนวนหลักสูตรที่มีการนำองค์ความรู้หรือพุทธนวัตกรรมไปใช้เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม ๑.๒.๔ ร้อยละของหลักสูตรนานาชาติที่มีการนำองค์ความรู้หรือพุทธนวัตกรรมไปใช้เพื่อพัฒนาจิตใจ	๑.๒.๑ พัฒนา หรือปรับปรุงหลักสูตรให้บูรณาการพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ รวมถึงสนับสนุนให้พัฒนาหลักสูตรนานาชาติ และหลักสูตรออนไลน์ให้เพิ่มมากขึ้น ๑.๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุนหลักสูตรให้นำองค์ความรู้ หรือพุทธนวัตกรรมไปใช้เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
๑.๓ อาจารย์มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์และสามารถบูรณาการพุทธนวัตกรรมกับกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม	๑.๓.๑ ร้อยละของอาจารย์ที่มีคุณวุฒิทางศาสนาหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านศาสนาหรือพัฒนาคุณธรรม ๑.๓.๒ ร้อยละของอาจารย์ที่มีผลงานทางวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่ระดับชาติหรือนานาชาติ ๑.๓.๓ ระดับความสำเร็จของอาจารย์ ที่จัดกระบวนการเรียนรู้และบูรณาการหลักพระพุทธศาสนาungผลสัมฤทธิ์ตามคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ๑.๓.๔ ร้อยละของอาจารย์ที่มีทักษะด้านภาษาต่างประเทศและทักษะเทคโนโลยี	๑.๓.๑ พัฒนาระบบและกลไกเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนอาจารย์ให้มี คุณวุฒิ หรือ ความเชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนา ๑.๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์พัฒนาศักยภาพเพื่อสร้าง ผลงานทางด้านวิชาการในระดับชาติ หรือนานาชาติ ๑.๓.๓ พัฒนาศักยภาพอาจารย์ในการจัดกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริม การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ๑.๓.๔ พัฒนาและยกระดับศักยภาพอาจารย์ให้มีความเชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี
๑.๔ ทรัพยากรทางการศึกษา และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	๑.๔.๑ ร้อยละของหลักสูตรที่มีทรัพยากรการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษา ๑.๔.๒ ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อทรัพยากรทางการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ๑.๔.๓ จำนวนรายวิชาที่ผลิตและใช้สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ ๑.๔.๔ ผลรวมคะแนนถ่วงน้ำหนักของผลงานวิชาการที่เกิดจากความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในเครือข่ายเพื่อการพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ	๑.๔.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนส่วนงานจัดการศึกษาให้พัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ให้เพียงพอและมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ๑.๔.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนอาจารย์ให้ผลิตและใช้สื่อการเรียนรู้ออนไลน์ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ๑.๔.๓ สร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือเพื่อผลิตผลงานทางวิชาการทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนางานวิจัยและพุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
๒.๑ มีระบบและกลไกการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานวิจัยที่ได้มาตรฐาน	๒.๑.๑ ร้อยละของส่วนงานที่มีการดำเนินงานตามระบบและกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานวิจัยที่ได้มาตรฐาน	๒.๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ส่วนงานดำเนินงานตามระบบและกลไกในการบริหารงานวิจัยที่ได้มาตรฐาน
๒.๒ ผลงานวิจัย และ หรือนวัตกรรมที่พัฒนาปัญญา และคุณธรรม	๒.๒.๑ ร้อยละของผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ หรือพุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาจิตใจและสังคมอย่างยั่งยืน ๒.๒.๒ จำนวนหนังสือ หรือ สื่อสร้างสรรค์ที่เป็นผลผลิตจากงานวิจัย และนวัตกรรมเชิงพื้นที่ ที่นำเสนอสู่สาธารณะ ๒.๒.๓ ร้อยละของงบประมาณวิจัย และ หรือบริการวิชาการที่ได้รับจากภายนอก เพื่อดำเนินโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา	๒.๒.๑ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาอาจารย์ และ/หรือ นักวิจัย ให้มีศักยภาพ เพื่อรับการสนับสนุนทุนวิจัยจากภายนอก ผลิตงานวิจัย งานสร้างสรรค์และพุทธนวัตกรรม ที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม
๒.๓ ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์หรือพุทธนวัตกรรมได้รับการตีพิมพ์ หรือเผยแพร่ในระดับชาติหรือนานาชาติ	๒.๓.๑ ร้อยละของอาจารย์และนักวิจัย ที่มีผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์หรือพุทธนวัตกรรมในระดับชาติ หรือนานาชาติ ๒.๓.๒ ร้อยละของผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์หรือ พุทธนวัตกรรมที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติ หรือนานาชาติ	๒.๓.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้อาจารย์และนักวิจัยมีผลงานการวิจัย งานสร้างสรรค์ หรือพุทธนวัตกรรมในระดับชาติ หรือนานาชาติ ๒.๓.๒ ส่งเสริม สนับสนุน การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์หรือพุทธนวัตกรรมในระดับชาติ หรือนานาชาติ
๒.๔ ผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์หรือพุทธนวัตกรรมได้รับการอ้างอิงหรือ	๒.๔.๑ ผลรวมคะแนนถ่วงน้ำหนักของจำนวนบุคลากรที่มีบทบาทหรือผลงานที่ได้รับการอ้างอิง หรือนำไปใช้เป็นต้นแบบเพื่อพัฒนา	๒.๔.๑ สร้างและพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อใช้ในเผยแพร่ และอ้างอิงรวมถึงการสืบค้นข้อมูลงานวิจัยงานสร้างสรรค์และพุทธนวัตกรรม

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
นำไปใช้ประโยชน์ในระดับชาติหรือนานาชาติ	ต่อยอดหรือได้รับรางวัลในการพัฒนาจิตใจสติปัญญาและพฤติกรรมของประชาชน	
	๒.๔.๒ ร้อยละของผลงานวิจัยงานสร้างสรรค์หรือพุทธรัตกรรมเชิงบูรณาการที่ได้รับการอ้างอิงหรือนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาจิตใจ เพื่อขับเคลื่อนชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อมสู่การมีชีวิตที่ดีขึ้นในระดับนานาชาติ ๒.๔.๓ จำนวนโครงการวิจัยที่อาจารย์และนักวิจัยไทยดำเนินการร่วมกับนักวิจัยชาวต่างประเทศ	๒.๔.๒ สร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน ชุมชน วัด ท้องถิ่น และสังคมให้เกิดสันติสุข

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
๓.๑ ความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน	๓.๑.๑ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามระบบและกลไกการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน ๓.๑.๒ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือที่นำหลักพุทธธรรมไปใช้ประโยชน์จนเกิดชุมชนสันติสุขอย่างยั่งยืน	๓.๑.๑ ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาระบบและกลไกในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน ๓.๑.๒ สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือให้นำหลักพุทธธรรมไปใช้ประโยชน์จนเกิดชุมชนสันติสุขอย่างยั่งยืน
๓.๒ ผลงานบริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาที่บูรณาการกับพันธกิจเพื่อพัฒนา ชุมชน วัดท้องถิ่น และสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน	๓.๒.๑ จำนวนผลงานบริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาที่บูรณาการกับพันธกิจเพื่อพัฒนา ชุมชน วัด ท้องถิ่น และสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน	๓.๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการบริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาที่บูรณาการกับพันธกิจเพื่อพัฒนา ชุมชน วัด ท้องถิ่น และสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ อนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริม พระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

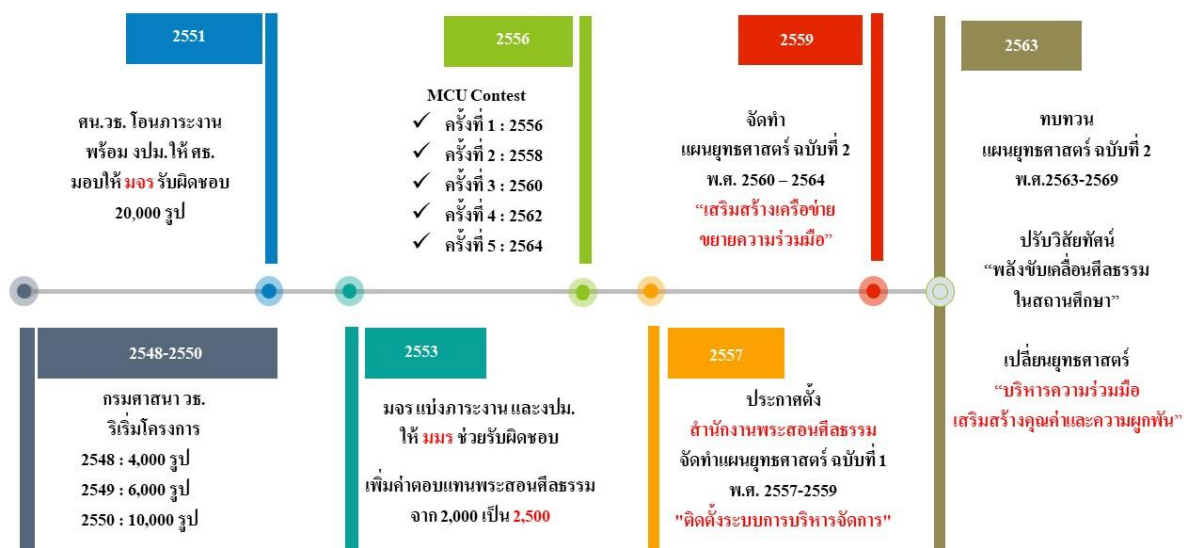
เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
๔.๑ พุทธนวัตกรรมการเกิดจากความร่วมมือของภาคีเครือข่ายชุมชนวัด ท้องถิ่นในการอนุรักษ์สืบสาน ส่งเสริม พระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๔.๑.๑ จำนวนพุทธนวัตกรรมการเกิดจากความร่วมมือของภาคี เครือข่าย วัด ชุมชน และท้องถิ่นในการอนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริม พระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	๔.๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ในการอนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริมพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๔.๒ ผลการดำเนินงานร่วมกับภาคี เครือข่ายชุมชน วัด ท้องถิ่น และสังคม ด้านการอนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริม พระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน	๔.๒.๑ จำนวนผลการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย วัด และ ชุมชน ด้านการอนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริมพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการพัฒนา วัด ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมอย่างยั่งยืน	๔.๒.๑ ส่งเสริมการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย วัด และ ชุมชน ด้านการอนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริมพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการพัฒนา ชุมชน วัด ท้องถิ่น และสังคมอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาการบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
๕.๑ มีระบบการบริหารจัดการด้วยรูปแบบมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University)	๕.๑.๑ ร้อยละของส่วนงานที่มีภาพลักษณ์ มหาวิทยาลัยสีเขียว มีบรรยากาศร่มรื่น ที่เอื้อต่อการศึกษาด้านด้านปริยัติ ปฏิบัติ และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ๕.๑.๒ ระดับความสำเร็จของการใช้พลังงานทดแทนการบำบัดของเสียด้วยการลดการใช้ การใช้ซ้ำ และการแปรสภาพกลับมาใช้ใหม่	๕.๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยมีภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยสีเขียว มีบรรยากาศร่มรื่นที่เอื้อต่อการศึกษาด้านด้านปริยัติ ปฏิบัติ และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ๕.๑.๒ ส่งเสริม สนับสนุนให้มหาวิทยาลัย ใช้พลังงานทดแทนที่สะอาด และบำบัดของเสีย ด้วยการลดการใช้ การใช้ซ้ำ และการแปรสภาพกลับมาใช้ใหม่
๕.๒ มีการบริหารจัดการด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	๕.๒.๑ จำนวนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารจัดการองค์กร ๕.๒.๒ ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการองค์กรโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	๕.๒.๑ พัฒนาระบบ กลไก และเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ๕.๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ
๕.๓ มีระบบการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธ	๕.๓.๑ ระดับความสำเร็จของส่วนงานที่นำหลักพระพุทธศาสนามาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร ๕.๓.๒ ร้อยละความสำเร็จการติดตามและประเมินผลการทำงานด้วยหลักธรรมาภิบาลของทุกส่วนงาน ๕.๓.๓ ร้อยละของส่วนงานจัดการศึกษาได้รับการพัฒนาการบริหารองค์กรสู่ความเป็นเลิศ	๕.๓.๑ พัฒนาและส่งเสริมการนำหลักพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กร ๕.๓.๒ ส่งเสริมและพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล ๕.๓.๓ ส่งเสริม สนับสนุนส่วนงานจัดการศึกษาเข้าสู่ระบบเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ

๒.๑๓ เหตุการณ์การดำเนินงานที่สำคัญในระยะเวลาที่ผ่านมา

นับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๑ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยได้รับอุดหนุนงบประมาณดำเนินโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จากเดิมที่กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรมได้ริเริ่มดำเนินการไว้ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๘ เมื่อรับมาแล้วก็ได้มอบให้ส่วนธรรมนิเทศ สำนักส่งเสริมพระพุทธศาสนาและบริการสังคม เป็นหน่วยงานรับผิดชอบภารกิจนี้ร่วมกับวิทยาเขต วิทยาลัยสงฆ์ ห้องเรียน และหน่วยวิทยบริการ มาต่อเนื่องจนกระทั่งถึงปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ มหาวิทยาลัยได้ประกาศแบ่งส่วนงานตั้ง “สำนักงานพระสอนศีลธรรม” มีสถานะเป็นหน่วยงานระดับกอง สังกัดสำนักงานอธิการบดี แบ่งเป็น ๓ กลุ่มงาน ๑) กลุ่มงานบริหาร ๒) กลุ่มงานแผนงานและประเมินผล ๓) กลุ่มงานพัฒนาพระสอนศีลธรรม มีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในการสรรหาพระสอนศีลธรรม พัฒนาสภรณ์พระสอนศีลธรรม ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรม และบริหารงบประมาณโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

เมื่อมีสำนักงานพระสอนศีลธรรมเพื่อให้การบริหารดำเนินงานเป็นไปตามระบบกลไกการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยจึงได้จัดทำแผนระยะยาวฉบับที่ ๑ ในช่วงแผนพัฒนามหาวิทยาลัยระยะที่ ๑๑ เป็น “แผนยุทธศาสตร์สำนักงานพระสอนศีลธรรม พ.ศ.๒๕๕๗ – ๒๕๕๙”

จากนั้นในช่วงพัฒนามหาวิทยาลัยระยะที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) สำนักงานพระสอนศีลธรรมได้ทบทวนแผนพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา นโยบายและเป้าหมายของมหาวิทยาลัย เป็น “แผนแม่บทสำนักงานพระสอนศีลธรรม พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔” มีเป้าหมายสำคัญในการเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรภาครัฐ และเอกชนต่าง ๆ เพื่อร่วมกัน “เป็นพลังขับเคลื่อนศีลธรรมในโรงเรียน” ต่อเมื่อดำเนินการมาได้ครึ่งแผนในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ได้มีการทบทวนแผนฯ จึงได้มีมติปรับขยายวิสัยทัศน์ใหม่ เป็น “เป็นพลังขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา” เพื่อให้ครอบคลุมสถานศึกษาในระดับอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาอื่น ๆ ที่พระสอนศีลธรรมเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ และ

ปรับปรุงยุทธศาสตร์เพื่อเพิ่มกลยุทธ์การบริหารความร่วมมือ เสริมสร้างคุณค่าและความผูกพันให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน เพื่อเป็นการต่อยอดจากกลยุทธ์เดิมในการเสริมสร้างความร่วมมือ

ต่อมาในช่วงแผนพัฒนามหาวิทยาลัยระยะที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มหาวิทยาลัยได้ประกาศใช้แผนพัฒนามหาวิทยาลัยฯ ฉบับใหม่ ระยะที่ ๑๓ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว สำนักงานพระสอนศีลธรรม จึงได้ทบทวนและปรับปรุงจัดทำแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ โดยมีวิสัยทัศน์ว่า “พลังขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษาด้วยพุทธนวัตกรรม” เพื่อตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยในฐานะเป็นมหาวิทยาลัยกลุ่ม ๔ และมีเป้าหมายในการสร้างพุทธนวัตกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม

๒.๑๔ การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อม (SWOT)

การจัดทำแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มีความจำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทสภาพแวดล้อม ที่ส่งผลต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ และศักยภาพในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิผล ฉะนั้น จึงวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพจากรายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานพระสอนศีลธรรมในระยะที่ผ่านมา ทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและคณะสงฆ์ สัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัยและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน เพื่อทราบจุดแข็ง (๑๐) จุดอ่อน (๔) โอกาส (๖) และภาวะคุกคาม (๓) มีรายละเอียดดังนี้

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
๑. มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และมีความคล่องตัว	๑. ระบบและกลไกการติดตามการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรมเชิงคุณภาพที่ยังไม่เป็นรูปธรรม
๒. มีพระสอนศีลธรรม ปฏิบัติงานในสถานศึกษาครอบคลุมทุกเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๒๔๕ เขต	๒. บุคลากร ยังไม่เชี่ยวชาญในการรายงานผลการปฏิบัติงานเชิงสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจ
๓. พระสอนศีลธรรม มีความมุ่งมั่นในการทำหน้าที่เป็นพระสอนศีลธรรมด้วยจิตอาสา	๓. พระสอนศีลธรรมส่วนใหญ่ มีทักษะไม่เพียงพอในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
๔. มีระบบกำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน และการติดต่อประสานงานระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพ	๔. กระบวนการพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมด้านการเรียนการสอน แบบ Active Learning ยังไม่เหมาะสมกับช่วงวัยของพระสอนศีลธรรม
๕. มีระบบ กลไก การกำกับติดตาม และการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ	
๖. มีบุคลากรที่ครอบคลุมทุกศูนย์ประสานงาน ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	
๗. ผู้บริหารศูนย์อำนวยการมีตำแหน่งบริหารคณะสงฆ์ ทำให้ได้รับการสนับสนุนในการขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน	
๘. มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัลที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรมและบุคลากร	

๙. มีหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมที่ครอบคลุมการพัฒนาศักยภาพในระดับต่าง ๆ ๑๐. มีระบบพัฒนาพระสอนศีลธรรมในรูปแบบ Online และ On Demand	
โอกาส (Opportunities)	ภาวะคุกคาม (Threats)
๑. พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานวัฒนธรรมประเพณีวิถีการดำเนินชีวิตของสังคมไทย ๒. นโยบายภาครัฐให้การส่งเสริมและสนับสนุนพระสงฆ์เข้าไปมีบทบาทในการช่วยสอนศีลธรรมในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ๓. มีเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกร่วมขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา ๔. การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาส่งผลให้มหาวิทยาลัยฯ อยู่ในกลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา ๕. คณะสงฆ์มีนโยบายส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของพระสอนศีลธรรม โดยถือเป็นหนึ่งในพันธกิจคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์และการเผยแผ่ ๖. ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลและการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเอื้อต่อการปฏิบัติงานและการเรียนการสอน	๑. การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและนโยบายทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ต้องปรับเปลี่ยนแผนงานโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ๒. นโยบายการยุบหรือการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กของกระทรวงศึกษาธิการส่งผลให้จำนวนสถานศึกษาลดลง ๓. นโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาในบางพื้นที่ส่งผลกระทบเชิงลบต่อการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรม

คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาฯ ได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานพระสอนศีลธรรม (SWOT Analysis) วิเคราะห์ให้เห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์ โดยใช้เครื่องมือ TOWS Matrix เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ในปัจจุบัน และนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปจัดทำเป็นแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูลในแต่ละคู่สัมพันธ์ ทำให้เกิดกลยุทธ์สำคัญ คือ กลยุทธ์เชิงรุก (SO) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (WO) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (ST) กลยุทธ์เชิงรับ (WT) สามารถกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด กลยุทธ์ และโครงการ/กิจกรรม ให้สามารถดำเนินงานได้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้

กลยุทธ์เชิงรุก (SO Aggressive Strategies)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Turnaround Strategies)
๑.๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้พระสอนศีลธรรมจัดการเรียนการสอนให้นักเรียน มีคุณลักษณะตามที่กำหนด (S1 S2, S3 ,S9,O6, O2, O3) ๑.๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะทาง ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ (S2 + O1 O4) ๑.๒.๑ ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัย (S10 ,S8 ,O6) ๑.๓.๒ พัฒนาหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัย (S9,O2, O6) ๑.๓.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการวิชาการแก่สังคมตามความต้องการของส่วนงานภายนอก (S2 , O4 O5) ๒.๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกันของภาคีเครือข่ายที่ก่อให้เกิดการพัฒนาพุทธนวัตกรรม (S5 S7 ,O4 O5) ๓.๑.๑ ส่งเสริมสนับสนุนให้ส่วนงานดำเนินงานด้วยระบบการบริหารจัดการ ในรูปแบบ Smart Office (S4 ,S8 , O6) ๓.๒.๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ (S8 ,O6) ๓.๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล (S5, S8 , O6) ๓.๓.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในระบบการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธ (S3, S7 ,O1, O5)	๑.๒.๑ ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัย (W4 ,O6) ๒.๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เครือข่ายความร่วมมือนำหลักพุทธธรรมไปใช้ประโยชน์ (W3 O1 O4) ๓.๑.๒ พัฒนาระบบและกลไกการกำกับติดตามควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ Smart Office (W1 ,O6)

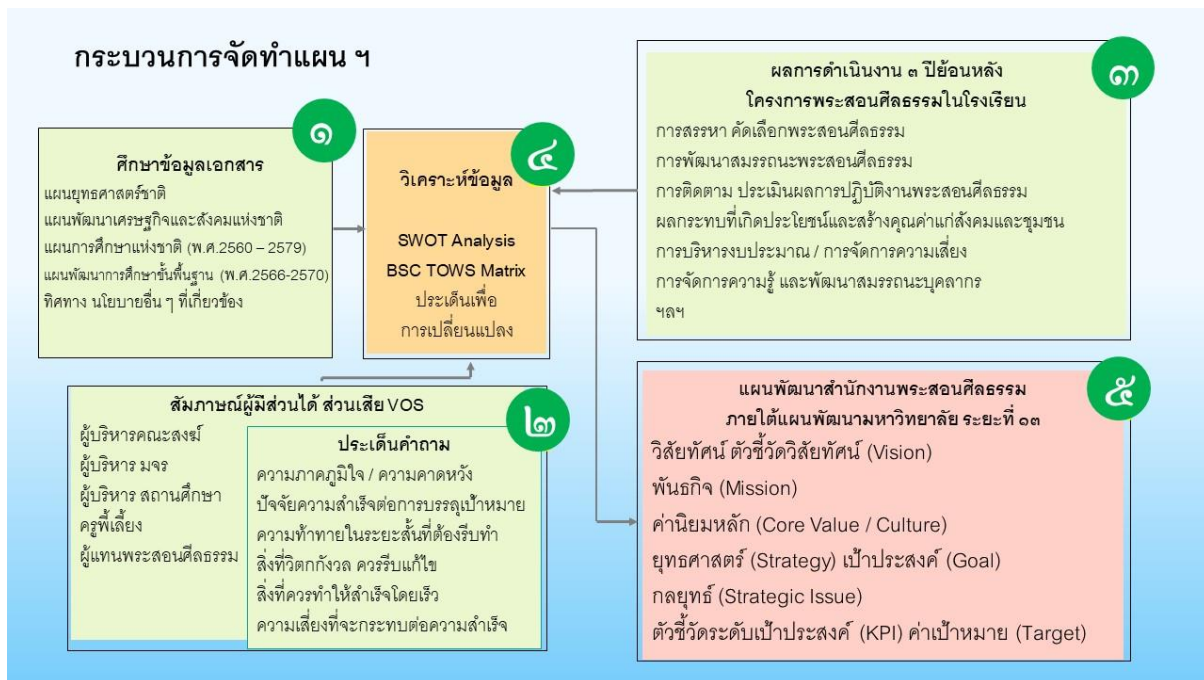
กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Defensive Strategies)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT Retrenchment Strategies)
๑.๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะทาง ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และ มารยาทชาวพุทธ (S2, S7, T3) ๒.๑.๑. พัฒนาระบบและกลไกที่ก่อให้เกิดการดำเนินงานตาม ข้อตกลงความร่วมมือของภาคีเครือข่ายเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ร่วมกัน (S6, S5, S7, T2) ๓.๑.๒ พัฒนาระบบและกลไกการกำกับติดตาม ควบคุม และ ประเมินผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ Smart Office (S8 , T1)	๑.๔.๑ ส่งเสริมกระบวนการจัดความรู้ เพื่อนำไปสู่การ พัฒนาเป็นพุทธนวัตกรรมที่หลากหลาย (W2, W3 +T1) ๒.๑.๑. พัฒนาระบบและกลไกที่ก่อให้เกิดการ ดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือของภาคีเครือข่าย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (W3, W4 + T2) ๓.๑.๒ พัฒนาระบบและกลไกการกำกับติดตาม ควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ Smart Office (W1+ T1) ๒.๒.๒ ผลักดันและเสริมแรงให้มีการนำพุทธนวัตกรรม ไปใช้ในสถานศึกษา (W3 + T3)

สรุปผลวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) โดยวิเคราะห์ให้เห็นถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค และวิเคราะห์ในรูปแบบความสัมพันธ์แบบเมทริกซ์ โดยใช้ TOWS Matrix หรือ TOWS Analysis เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ในปัจจุบัน ดังกล่าวข้างต้นแล้วนำผลการวิเคราะห์ที่ได้จัดทำเป็นยุทธศาสตร์การ พัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดังนี้

๑. ยกระดับความเข้มแข็งการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา
๒. เสริมสร้างความร่วมมือภาคีเครือข่ายการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา
๓. พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธ

กรอบแนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

ส่วนที่ ๓

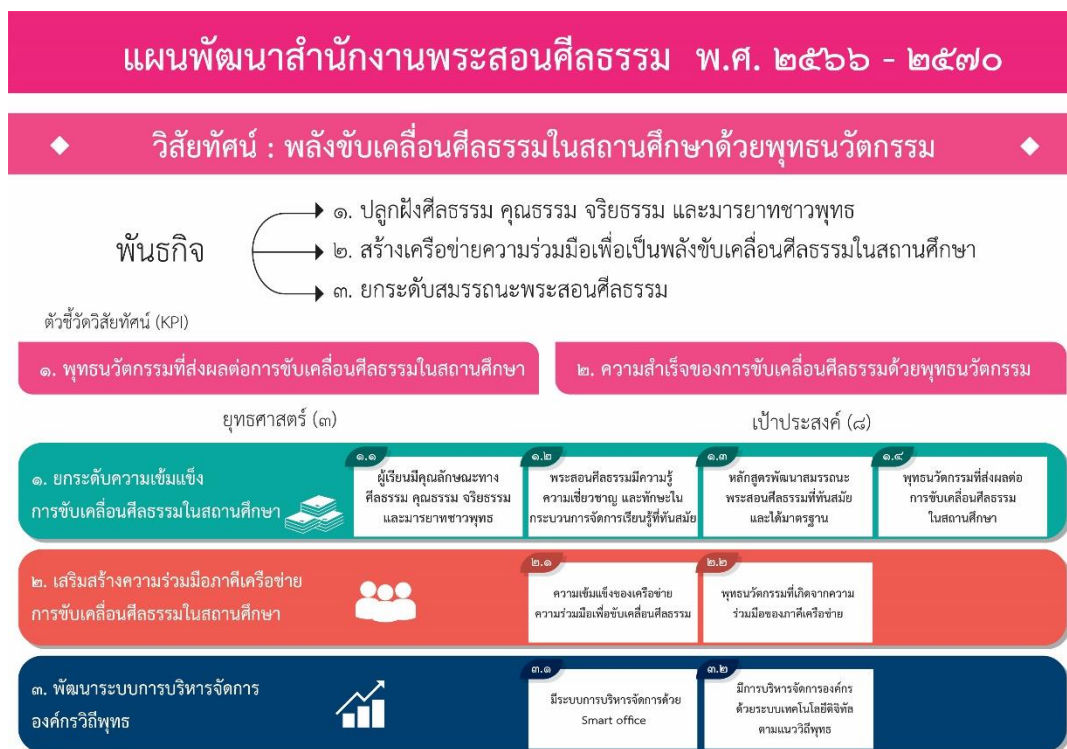
แผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๓.๑ วิสัยทัศน์ : แผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม

“พลังขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษาด้วยพุทธนวัตกรรม”

The Power of Morality Driving in Education Institutions based on Buddhist Innovation

๓.๒ ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์

๑. พุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา
๒. ความสำเร็จของการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษาด้วยพุทธนวัตกรรม

๓.๓ พันธกิจ

๑. ปลุกฝังศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ
๒. สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา
๓. ยกย่องสมรรถนะพระสอนศีลธรรม

ปลุกฝังศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ

กระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งบ่มเพาะ อบรมขัดเกลา ให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในสิ่งที่ดีงามและมีเหตุผล รู้ผิด ชอบ ชั่ว ดี บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มีความประพฤติที่ดีงามทางกาย วาจา ใจ และดำเนินชีวิตด้วยสุจริตธรรม ที่บุคคลในสังคมพึงปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพและให้เกียรติ ถูกต้องตามกาลเทศะ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงาม ความรักสามัคคี ความอบอุ่น มั่นคง และปลอดภัยในการดำรงชีวิต

สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

พัฒนาและขยายเครือข่ายความร่วมมือการมีส่วนร่วมการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่าง บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถานศึกษา และองค์กรอื่น ๆ เพื่อร่วมกันจัดสรรทรัพยากร การจัดองค์กร หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลให้เป็นผู้ดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงานด้วยกระบวนการวงจรคุณภาพ

ยกย่องสมรรถนะพระสอนศีลธรรม

พัฒนา เพิ่มขีดความสามารถ และศักยภาพพระสอนศีลธรรมเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ค่านิยมองค์กร : มหาวิทยาลัย

- M Morality มีปัญญาและการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล
- C Community มีจิตอาสาในการพัฒนาสังคมและชุมชน
- U Unity มีน้ำหนึ่งใจเดียวกันมุ่งสร้างสังคมสันติสุข

ค่านิยมองค์กร : สำนักงานพระสอนศีลธรรม

- M Massive Management มีระบบกลไกการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล
- D Driving Development มีอุปนิสัยใฝ่รู้ สู้งาน พัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- T Team Techonology มีความก้าวหน้าและทันสมัยอย่างเป็นองค์รวมรอบด้าน
- M Mobility Movement มีความมุ่งมั่นขับเคลื่อนศีลธรรมนำสังคมสู่สันติสุขอย่างยั่งยืน

๓.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ (๓) และเป้าประสงค์ (๘) ในแผนพัฒนาลำดับงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๓.๔.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับความเข้มแข็งการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

เป้าประสงค์

- ๑.๑ ผู้เรียนมีคุณลักษณะทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ
- ๑.๒ พระสอนศีลธรรมมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย
- ๑.๓ หลักสูตรพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัยและได้มาตรฐาน
- ๑.๔ พุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

๓.๔.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างความร่วมมือภาคีเครือข่ายการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

เป้าประสงค์

- ๒.๑ ความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนศีลธรรม
- ๒.๒ พุทธนวัตกรรมที่ได้จากความร่วมมือของภาคีเครือข่าย

๓.๔.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธ

เป้าประสงค์

- ๓.๑ มีระบบการบริหารจัดการด้วย Smart office
- ๓.๒ มีการบริหารจัดการองค์กรด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามแนววิถีพุทธ

แผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

♦ วิสัยทัศน์ : พลังขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษาด้วยพุทธนวัตกรรม ♦

พันธกิจ

- ๑. ปูปลูกฝังศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ
- ๒. สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา
- ๓. ยกระดับสมรรถนะพระสอนศีลธรรม

ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์ (KPI)

๑. พุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

๒. ความสำเร็จของการขับเคลื่อนศีลธรรมด้วยพุทธนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ (๓)

เป้าประสงค์ (๘)

๑. ยกระดับความเข้มแข็ง

การขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

๑.๑

ผู้เรียนมีคุณลักษณะทาง
ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม
และมารยาทชาวพุทธ

๑.๒

พระสอนศีลธรรมมีความรู้
ความเชี่ยวชาญ และทักษะใน
กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย

๑.๓

หลักสูตรพัฒนาสมรรถนะ
พระสอนศีลธรรมที่ทันสมัย
และได้มาตรฐาน

๑.๔

พุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อ
การขับเคลื่อนศีลธรรม
ในสถานศึกษา

๒. เสริมสร้างความร่วมมือภาคีเครือข่าย

การขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

๒.๑

ความเข้มแข็งของเครือข่าย
ความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนศีลธรรม

๒.๒

พุทธนวัตกรรมที่เกิดจากความ
ร่วมมือของภาคีเครือข่าย

๓. พัฒนาระบบการบริหารจัดการ

องค์กรวิถีพุทธ

๓.๑

มีระบบการบริหารจัดการด้วย
Smart office

๓.๒

มีการบริหารจัดการองค์กร
ด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล
ตามแนววิถีพุทธ

พลังขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษาด้วยพุทธนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับความเข้มแข็งการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

ประกอบด้วย ๔ เป้าประสงค์ ๘ ตัวชี้วัด ๖ กลยุทธ์

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
๑.๑ ผู้เรียนมีคุณลักษณะทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ	๑.๑.๑ ร้อยละของผู้เรียนที่มีคุณลักษณะทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ ๑.๑.๒ คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของสถานศึกษาและผู้ปกครอง ๑.๑.๓ จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลระดับชาติ	๑.๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนพระสอนศีลธรรมจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน มีคุณลักษณะตามที่กำหนด ๑.๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างศรัทธาในพระพุทธศาสนาและปลูกฝังคุณลักษณะทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ
๑.๒ พระสอนศีลธรรมมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย	๑.๒.๑ ร้อยละของพระสอนศีลธรรมที่ได้รับการพัฒนาทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย ๑.๒.๒ ร้อยละของพระสอนศีลธรรมที่นำองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนาและทักษะในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยไปใช้	๑.๒.๑ ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัย
๑.๓ หลักสูตรพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัยและได้มาตรฐาน	๑.๓.๑ จำนวนหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมที่ได้รับการพัฒนา ๑.๓.๒ ระดับความสำเร็จของการนำหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมไปใช้	๑.๓.๑ พัฒนาหลักสูตรยกระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัย ๑.๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการวิชาการแก่สังคมตามความต้องการของส่วนงานภายนอก

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
๑.๔ พุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา	๑.๔.๑ จำนวนพุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา	๑.๔.๑ ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการยกระดับองค์ความรู้สู่พุทธนวัตกรรมที่หลากหลาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างความร่วมมือภาคีเครือข่ายการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

ประกอบด้วย ๒ เป้าประสงค์ ๔ ตัวชี้วัด ๔ กลยุทธ์

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
๒.๑ ความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนศีลธรรม	๒.๑.๑ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามระบบและกลไกการสร้างเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนศีลธรรมที่ยั่งยืน	๒.๑.๑ พัฒนาระบบและกลไกที่ก่อให้เกิดการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือของภาคีเครือข่ายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน
	๒.๑.๒ จำนวนเครือข่ายความร่วมมือที่นำหลักพุทธธรรมไปใช้ประโยชน์	๒.๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เครือข่ายความร่วมมือนำหลักพุทธธรรมไปใช้ประโยชน์
๒.๒ พุทธนวัตกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของภาคีเครือข่าย	๒.๒.๑ จำนวนพุทธนวัตกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของภาคีเครือข่าย	๒.๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกันของภาคีเครือข่ายที่ก่อให้เกิดการพัฒนาพุทธนวัตกรรม
	๒.๒.๒ จำนวนพุทธนวัตกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของภาคีเครือข่ายและมีการนำไปใช้ในสถานศึกษา	๒.๒.๒ ผลักดันและเสริมแรงให้มีการนำพุทธนวัตกรรมไปใช้ในสถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธ

ประกอบด้วย ๒ เป้าประสงค์ ๔ ตัวชี้วัด ๕ กลยุทธ์

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์
๓.๑ มีระบบการบริหารจัดการด้วย Smart Office	๓.๑.๑ จำนวนส่วนงาน ที่ดำเนินงานได้ตามเกณฑ์ Smart Office ๓.๑.๒ ระดับความสำเร็จการบริหารจัดการองค์กรด้วย Smart Office	๓.๑.๑ ส่งเสริมสนับสนุนให้ส่วนงานดำเนินงานด้วยระบบการบริหารจัดการ ในรูปแบบ Smart Office ๓.๑.๒ พัฒนาระบบและกลไกการกำกับติดตาม ควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ Smart Office
๓.๒ มีการบริหารจัดการองค์กรด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามแนววิถีพุทธ	๓.๒.๑ ระดับความสำเร็จการบริหารจัดการองค์กรตามแนววิถีพุทธ ๓.๒.๒ ระดับความสำเร็จการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธ	๓.๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในระบบการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธ ๓.๒.๒ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ๓.๒.๓ ส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

๓.๕ รายละเอียด ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับความเข้มแข็งการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

เป้าประสงค์ที่ ๑.๑

ผู้เรียนมีคุณลักษณะทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ

กลยุทธ์

๑.๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนพระสอนศีลธรรมจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน มีคุณลักษณะตามที่กำหนด

๑.๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างศรัทธาในพระพุทธศาสนาและปลูกฝังคุณลักษณะทางศีลธรรม
คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ

รองอธิการบดีผู้รับผิดชอบ KPI รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

หน่วยงานกลางขับเคลื่อน KPI สำนักงานพระสอนศีลธรรม

หน่วยงานร่วมปฏิบัติ ศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ส่วนภูมิภาค

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑.๑.๑ ร้อยละของผู้เรียนที่มีคุณลักษณะทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕	๙๐
๑.๑.๒ คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของสถานศึกษาและผู้ปกครอง	๓.๕๑	๓.๘๑	๔.๑๑	๔.๔๑	๔.๗๑
๑.๑.๓ จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลระดับชาติ	๗๗	๑๕๔	๒๑๓	๓๐๘	๓๘๕

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับความเข้มแข็งการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

เป้าประสงค์ที่ ๑.๒ พระสอนศีลธรรมมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย

กลยุทธ์ ๑.๒.๑ ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัย

รองอธิการบดีผู้รับผิดชอบ KPI รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

หน่วยงานกลางขับเคลื่อน KPI สำนักงานพระสอนศีลธรรม

หน่วยงานร่วมปฏิบัติ ศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ส่วนภูมิภาค

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑.๒.๑ ร้อยละของพระสอนศีลธรรมที่ได้รับการพัฒนาทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย	๒๐	๔๐	๖๐	๘๐	๑๐๐
๑.๒.๒ ร้อยละของพระสอนศีลธรรมที่นำองค์ความรู้ทางพระพุทธศาสนาและทักษะในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยไปใช้	ปีฐาน	+๑๐	+๑๐	+๑๐	+๑๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับความเข้มแข็งการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

เป้าประสงค์ที่ ๑.๓

หลักสูตรพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัยและได้มาตรฐาน

กลยุทธ์

๑.๓.๑ พัฒนาหลักสูตรยกระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัย

๑.๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการวิชาการแก่สังคมตามความต้องการของส่วนงานภายนอก

รองอธิการบดีผู้รับผิดชอบ KPI

รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแผ่

หน่วยงานกลางขับเคลื่อน KPI

สำนักงานพระสอนศีลธรรม

หน่วยงานร่วมปฏิบัติ

ศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ส่วนภูมิภาค

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑.๓.๑ จำนวนหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมที่ได้รับการพัฒนา	๑	๒	๓	๔	๕
๑.๓.๒ ระดับความสำเร็จของการนำหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมไปใช้	๑	๒	๓	๔	๕

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับความเข้มแข็งการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

เป้าประสงค์ที่ ๑.๔ พุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

กลยุทธ์ ๑.๔.๑ ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการยกระดับองค์ความรู้สู่พุทธนวัตกรรมที่หลากหลาย

รองอธิการบดีผู้รับผิดชอบ KPI รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแผ่

หน่วยงานกลางขับเคลื่อน KPI สำนักงานพระสอนศีลธรรม

หน่วยงานร่วมปฏิบัติ ศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ส่วนภูมิภาค

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑.๔.๑ จำนวนพุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา	ปีฐาน	+๒	+๒	+๒	+๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างความร่วมมือภาคีเครือข่ายการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

เป้าประสงค์ที่ ๒.๑ ความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนศีลธรรม

กลยุทธ์ ๒.๑.๑ พัฒนาระบบและกลไกที่ก่อให้เกิดการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือของภาคีเครือข่ายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน
๒.๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เครือข่ายความร่วมมือนำหลักพุทธธรรมไปใช้ประโยชน์

รองอธิการบดีผู้รับผิดชอบ KPI รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

หน่วยงานกลางขับเคลื่อน KPI สำนักงานพระสอนศีลธรรม

หน่วยงานร่วมปฏิบัติ ศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ส่วนภูมิภาค

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒.๑.๑ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามระบบและกลไกการสร้าง ความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนศีลธรรมที่ยั่งยืน	๑	๒	๓	๔	๕
๒.๑.๒ จำนวนเครือข่ายความร่วมมือที่นำหลักพุทธธรรมไปใช้ประโยชน์	ปีฐาน	+ ๑๐	+ ๑๐	+ ๑๐	+ ๑๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างความร่วมมือภาคีเครือข่ายการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

เป้าประสงค์ที่ ๒.๒ พุทธนวัตกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของภาคีเครือข่าย

กลยุทธ์ ๒.๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกันของภาคีเครือข่ายที่ก่อให้เกิดการพัฒนาพุทธนวัตกรรม

๒.๒.๒ ผลักดันและเสริมแรงให้มีการนำพุทธนวัตกรรมไปใช้ในสถานศึกษา

รองอธิการบดีผู้รับผิดชอบ KPI รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแผ่

หน่วยงานกลางขับเคลื่อน KPI สำนักงานพระสอนศีลธรรม

หน่วยงานร่วมปฏิบัติ ศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ส่วนภูมิภาค

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒.๒.๑ จำนวนพุทธนวัตกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของภาคีเครือข่าย	ปีฐาน	+๕	+๕	+๕	+๕
๒.๒.๒ จำนวนพุทธนวัตกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของภาคีเครือข่ายและมีการนำไปใช้ในสถานศึกษา	ปีฐาน	+๒	+๒	+๒	+๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธ

เป้าประสงค์ที่ ๓.๑ มีระบบการบริหารจัดการด้วย Smart Office

กลยุทธ์

๓.๑.๑ ส่งเสริมสนับสนุนให้ส่วนงานดำเนินงานด้วยระบบการบริหารจัดการ ในรูปแบบ Smart Office

๓.๑.๒ พัฒนาระบบและกลไกการกำกับติดตาม ควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ Smart Office

รองอธิการบดีผู้รับผิดชอบ KPI รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแผ่

หน่วยงานกลางขับเคลื่อน KPI สำนักงานพระสอนศีลธรรม

หน่วยงานร่วมปฏิบัติ ศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ส่วนภูมิภาค

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๓.๑.๑ จำนวนส่วนงานที่ดำเนินงานได้ตามเกณฑ์ Smart Office	ปีฐาน	+๕	+๕	+๕	+๕
๓.๑.๒ ระดับความสำเร็จการบริหารจัดการองค์กรด้วย Smart Office	๑	๒	๓	๔	๕

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรวิธิพุทธ

เป้าประสงค์ที่ ๓.๒ มีการบริหารจัดการองค์กรด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามแนววิธิพุทธ

กลยุทธ์ ๓.๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในระบบการบริหารจัดการองค์กรวิธิพุทธ
 ๓.๒.๒ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ
 ๓.๒.๓ ส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

รองอธิการบดีผู้รับผิดชอบ KPI รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

หน่วยงานกลางขับเคลื่อน KPI สำนักงานพระสอนศีลธรรม

หน่วยงานร่วมปฏิบัติ ศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ส่วนภูมิภาค

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๓.๒.๑ ระดับความสำเร็จการบริหารจัดการองค์กรตามแนววิธิพุทธ	๑	๒	๓	๔	๕
๓.๒.๒ ระดับความสำเร็จการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการองค์กรวิธิพุทธ	๑	๒	๓	๔	๕

ส่วนที่ ๔

การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

การนำแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม ไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดเป็นขั้นตอนสำคัญ ต้องเกิดจากความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับนโยบายและระดับการปฏิบัติการ เพื่อให้แผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรมมีความสอดคล้องกันในระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการ ตลอดจนมีแนวทางการดำเนินงานที่สนับสนุนซึ่งกันและกัน ควรดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ การบริหาร

๑. ระดับนโยบาย มีคณะกรรมการนโยบายและขับเคลื่อนภารกิจของสำนักงานพระสอนศีลธรรม ทำหน้าที่กำกับดูแลนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน พิจารณากำหนดนโยบายส่งเสริมและพัฒนาโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

๒. ระดับขับเคลื่อนแผน มีสำนักงานพระสอนศีลธรรม/ศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ส่วนภูมิภาค ทำหน้าที่ในการนำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน รวมทั้งติดตามความก้าวหน้า และนำเสนอข้อเสนอแนะ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเสนอต่อคณะกรรมการบริหารโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

๓. ระดับปฏิบัติการ บุคลากรทุกระดับจะต้องรับทราบนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน และนำไปปฏิบัติในส่วนที่ตนมีความเกี่ยวข้อง

๔.๒ การขับเคลื่อนแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม ในระดับต่าง ๆ

๑. ระดับส่วนกลาง

- กำหนดนโยบายและทิศทางของโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
- สื่อสารขับเคลื่อนแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรมสู่การปฏิบัติ
- จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน
- จัดสรรงบประมาณและติดตามประเมินผล

๒. ระดับส่วนภูมิภาค

- จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีหน่วย
- ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีหน่วย
- นำเสนอและรายงานผลการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด

๓. ระดับบุคคล

- เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
- รักษาระเบียบวินัย
- ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างเต็ม

ความสามารถ

๔.๓ แนวทางการติดตามประเมินผล

๑. มีคณะกรรมการนโยบายและขับเคลื่อนภารกิจของสำนักงานพระสอนศีลธรรม กำกับติดตามการดำเนินงาน
๒. มีการประเมินผลตามเป้าหมายรายยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม
๓. ให้วิทยาเขต/วิทยาลัย/ห้องเรียน/หน่วยวิทยบริการ ที่เป็นศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน นำแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรมไปบูรณาการร่วมกับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของวิทยาเขต/วิทยาลัย/ห้องเรียน/หน่วยวิทยบริการ
๔. มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสำหรับการประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงานในระดับปฏิบัติการตามระยะเวลาที่กำหนดให้มีการประเมินแผนฯ เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
๕. ทบทวนแผนแม่บทฯ เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานและปรับปรุงแผนฯ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทสำนักงานพระสอนศีลธรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่ ๒๔๑/๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทสำนักงานพระสอนศีลธรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

เพื่อให้การจัดทำแผนแม่บทสำนักงานพระสอนศีลธรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ของสำนักงานพระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงแต่งตั้งผู้มีรายนามดังต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทสำนักงานพระสอนศีลธรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ประกอบด้วย :-

๑. พระธรรมวัชรบัณฑิต, ศ.ดร.	ที่ปรึกษา
๒. พระเทพปวรเมธี, รศ.ดร.	ที่ปรึกษา
๓. พระราชวัชรสารบัณฑิต, รศ.ดร.	ที่ปรึกษา
๔. พระมหาชำนาญ มหาชาโน, ดร.	ที่ปรึกษา
๕. พระสุธีวีรบัณฑิต, รศ.ดร.	ที่ปรึกษา
๖. รศ.ดร.สุระพล สุยะพรหม	ที่ปรึกษา
๗. นางสาวนวลทิพย์ โกมลเมศ	ที่ปรึกษา
๘. พระศรีธรรมภาณี, ดร.	ประธานคณะกรรมการ
๙. พระมหาบัณฑิต ปณจิตเมธี, ดร.	รองประธานคณะกรรมการ
๑๐. ผศ.ดร.อิทธิพล แก้วพิลา	รองประธานคณะกรรมการ
๑๑. รศ.ดร.กฤต ศรียะอาจ	รองประธานคณะกรรมการ
๑๒. พระมหาสาธิต สาธิโต, ดร.	คณะกรรมการ
๑๓. พระปลัดนฤตล กิตติภทโท	คณะกรรมการ
๑๔. พระมหาพงษ์เดช สุขขุพัฒน์	คณะกรรมการ
๑๕. ผศ.ดร.ธวัชชัย สมอเนื่อ	คณะกรรมการ
๑๖. ผศ.ดร.ไพรัตน์ ฉิมหาต	คณะกรรมการ
๑๗. ผศ.ดร.นิเทศ สนั่นนารี	คณะกรรมการ

๒๘. ผศ.สุพจน์.../

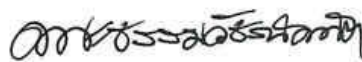
๑๘. ผศ.สุพจน์ แก้วไพฑูรย์	คณะกรรมการ
๑๙. ดร.ศตพล ใจสบาย	คณะกรรมการ
๒๐. ผศ.ดร.เกษม แสงนนท์	คณะกรรมการ
๒๑. ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา	คณะกรรมการ
๒๒. ผศ.ดร.ฐานิดา มั่นคง	คณะกรรมการ
๒๓. นางสาวบุญญาดา จงละเอียต	คณะกรรมการ
๒๔. นางสาวกาญจนา นารี	คณะกรรมการ
๒๕. นางสาวมินตรา กาลนิล	คณะกรรมการ
๒๖. นางสาวนภัสสร กลัปนาท	คณะกรรมการ
๒๗. นายขวัญตระกูล บุทธิจักร	คณะกรรมการและเลขานุการ
๒๘. นายพีระพล อ่อนสำเนา	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๙. นางสาวรุ่งอำพร บุญรอดตัวง	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๐. เจ้าหน้าที่สำนักงานพระสอนศีลธรรม	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ ดังนี้

๑. ศึกษา รับฟัง วิเคราะห์ข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
๒. จัดทำแผนแม่บทสำนักงานพระสอนศีลธรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
๓. เสนอแผนแม่บทสำนักงานพระสอนศีลธรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ต่อคณะกรรมการบริหารโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
๔. สื่อสารแผนแม่บทสำนักงานพระสอนศีลธรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(พระธรรมวชิรบัณฑิต, ศ.ดร.)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ๒ นิยามศัพท์ “คำสำคัญ ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์”

๒.๑ นิยามศัพท์ : คำสำคัญ

สำนักงานพระสอนศีลธรรม หมายถึง ส่วนงานของมหาวิทยาลัยระดับกองที่รับผิดชอบโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน และมีศูนย์อำนวยการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ส่วนภูมิภาคในการดูแล

กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย หมายถึง การนำแนวคิด เทคนิค วิธีการ กระบวนการ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในแต่ยุคสมัย มีความน่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษา มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

องค์กรวิถีพุทธ หมายถึง องค์กรที่น้อมนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวคิดหลักในการบริหารจัดการอย่างเป็นองค์รวมในด้านอาคารสถานที่ ภูมิทัศน์ ทรัพยากรบุคคล การบริหาร การปฏิบัติงาน วิชาการ และการบริการ

พุทธนวัตกรรม หมายถึง สิ่งที่ถูกปรับปรุงหรือพัฒนาขึ้นใหม่ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อขับเคลื่อนศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธในสถานศึกษา ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านผลผลิต กระบวนการ การให้บริการ และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่การสร้างคุณค่า การเพิ่มมูลค่า การสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ในด้านสุขภาพใจ สุขภาพกาย รวมไปถึงอาชีพและชุมชน

สติปัญญาและคุณธรรม หมายถึง มีความรอบรู้ด้านพระพุทธศาสนา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม มีภาวะผู้นำ รู้เท่าทันสังคมและการเปลี่ยนแปลงของสังคม มีความมุ่งมั่นพัฒนาตน มีศีลธรรม มีจิตอาสา และมีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมรรถนะพระสอนศีลธรรม หมายถึง คุณภาพ ชีตความสามารถ ศักยภาพ หรือคุณลักษณะของพระสอนศีลธรรมที่มี ความโดดเด่น และลักษณะเฉพาะ ที่มีความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุเป็นผลกับการปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้พระสอนศีลธรรมนั้นทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับงานที่ได้รับมอบหมาย โดยสมรรถนะแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ดังนี้ ๑. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน ๒. การบริการที่ดี ๓. การพัฒนาตนเอง ๔. การทำงานเป็นทีม ๕. จริยธรรมและจรรยาบรรณครู

ภาคีเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง ความร่วมมือกับบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถานศึกษา และองค์กรอื่น ๆ เพื่อขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา

สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการศึกษาในระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และสถานศึกษาอาชีวศึกษาที่พระสอนศีลธรรมเข้าไปปฏิบัติงานในการขับเคลื่อนศีลธรรม

ศีลธรรม หมายถึง ความประพฤติที่พึงงามทางกาย วาจา ใจ และดำเนินชีวิตด้วยสุจริตธรรม

คุณธรรม หมายถึง ความมีจิตสำนึกในสิ่งที่พึงงามและมีเหตุผล เป็นรูปแบบของความคิดและการกระทำบนพื้นฐานของมาตรฐานทางศีลธรรมเป็นเครื่องกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดี

จริยธรรม หมายถึง หลักแห่งความประพฤติที่พึงงามทางกาย วาจา ที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงาม ความสงบร่มเย็นเป็นสุข ความรักความสามัคคี

ความอบอุ่น มั่นคง และปลอดภัยในการดำรงชีวิต กรอบหรือแนวคิดอันดีงามที่พึงประพฤติปฏิบัติซึ่งกำหนดไว้สำหรับสังคม

มารยาทชาวพุทธ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ที่บุคคลในสังคมพึงปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพและให้เกียรติ ถูกต้องตามกาลเทศะ

๒.๒ นิยามศัพท์ : ตัวชี้วัดวิสัยทัศน์

ตัวชี้วัด	หมายถึง
๑. พุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา	จำนวนพุทธนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือของส่วนงานและหรือภาคีเครือข่ายที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา
๒. ความสำเร็จของการขับเคลื่อนศีลธรรมด้วยพุทธนวัตกรรม	ผลลัพธ์และหรือผลกระทบของการขับเคลื่อนศีลธรรมด้วยพุทธนวัตกรรม

๒.๓ นิยามศัพท์ : เป้าประสงค์

เป้าประสงค์	หมายถึง
๑. ผู้เรียนมีคุณลักษณะทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ	ผู้เรียนมีจิตสำนึกในสิ่งที่ดีงามและมีเหตุผล รู้ผิด ชอบ ชั่ว ดี บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มีความประพฤติที่ดีงามทางกาย วาจา ใจ และดำเนินชีวิตด้วยสุจริตธรรม ที่บุคคลในสังคมพึงปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพและให้เกียรติ ถูกต้องตามกาลเทศะ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงาม ความรักสามัคคี ความอบอุ่น มั่นคงและปลอดภัยในการดำรงชีวิต
๒. พระสอนศีลธรรมมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย	พระสอนศีลธรรมมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ทันสมัย มีขีดความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยการพัฒนาพระสอนศีลธรรม ให้มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัย ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล และด้านการสร้างภาคีเครือข่าย
๓. หลักสูตรพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัยและได้มาตรฐาน	มีหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรม โดยการนำนโยบายและยุทธศาสตร์ของภาครัฐ ตลอดจนความต้องการของสังคมมาประยุกต์ให้สอดคล้องกับศักยภาพในการจัดการศึกษาด้านพระพุทธศาสนาที่มุ่งพัฒนาจิตใจ ให้พระสอนศีลธรรมเกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร จนสามารถพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ มุ่งมั่น สื่อสาร สัมพันธ์ ก้าว

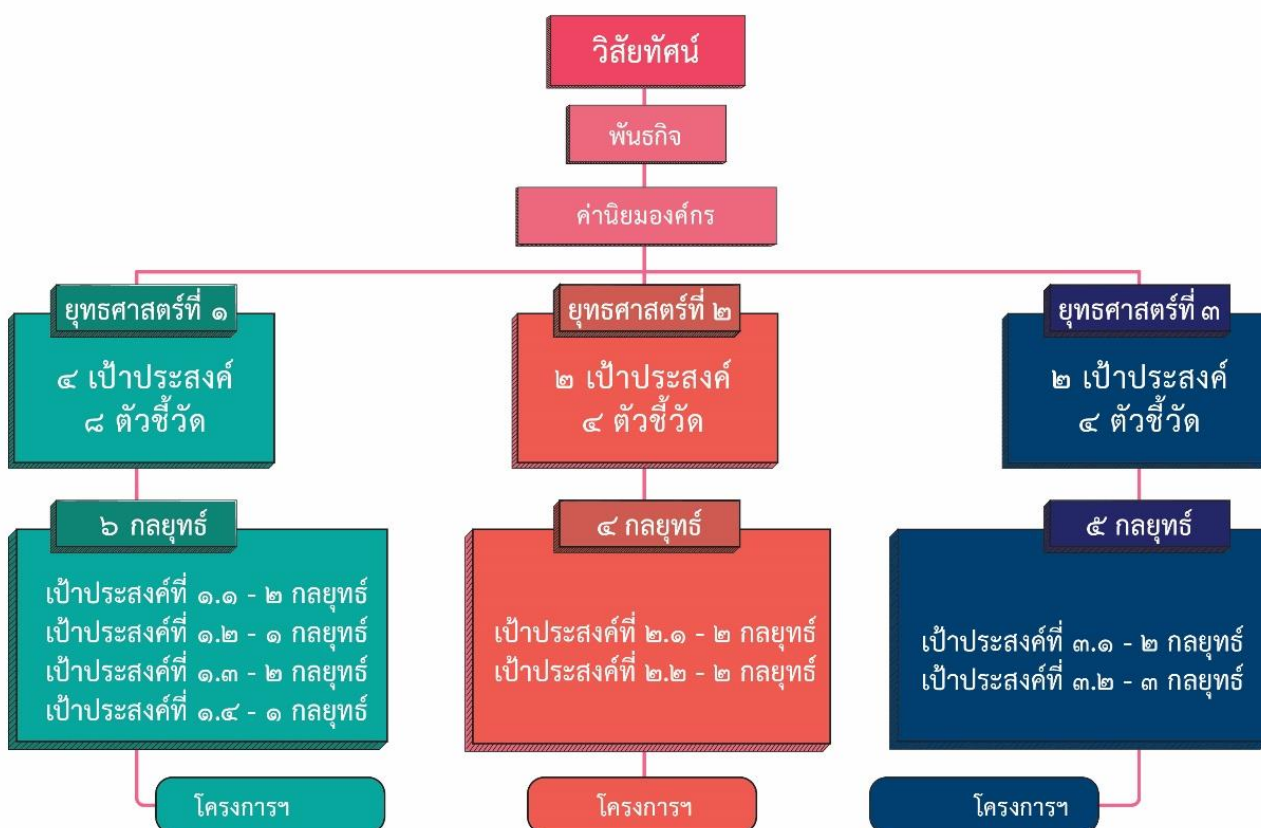
เป้าประสงค์	หมายถึง
	ทันเทคโนโลยี และนำศักยภาพไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อตนเอง สังคม ประเทศชาติ และพระพุทธศาสนา ให้เกิดความเจริญ ร่มเย็น
๔. พุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา	ผลผลิต กระบวนการ บริการ หรือการบริหารจัดการรูปแบบใหม่ ๆ บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา
๕. ความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนศีลธรรม	มีการทำงานร่วมกับเครือข่ายชุมชน วัด ท้องถิ่นและส่วนราชการ ผ่านระบบและกลไกอย่างชัดเจนโดยนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปใช้ประโยชน์เพื่อชี้นำสังคม มุ่งพัฒนาจิตใจสติปัญญาและพฤติกรรมของผู้เรียนเพื่อให้เกิดความสามัคคีและสันติสุขของชุมชน วัด ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
๖. พุทธนวัตกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของภาคีเครือข่าย	ผลผลิต กระบวนการ บริการ หรือการบริหารจัดการรูปแบบใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือของส่วนงานและหรือภาคีเครือข่าย บนพื้นฐานของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
๗. มีระบบการบริหารจัดการด้วย Smart Office	สำนักงานพระสอนศีลธรรม มีการบูรณาการอนุรักษ์ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม ตามบริบทของส่วนงาน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการทำงานในบรรยากาศที่เป็นกัลยาณมิตรต่อเพื่อนร่วมงานและผู้รับบริการ มีความปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงาน อันก่อให้เกิดผลดีต่อสิ่งแวดล้อมและผู้เกี่ยวข้อง
๘. มีการบริหารจัดการองค์กรด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามแนววิถีพุทธ	มีระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ที่เชื่อมโยงข้อมูล สารสนเทศ รองรับพันธกิจทั้ง ๓ ด้าน และการบริหารจัดการองค์การอย่างเป็นระบบ และมีการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการองค์กรสมัยใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดระบบและกลไก หรือ รูปแบบ หรือ วิธีการในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เห็นผลเป็นรูปธรรม

ภาคผนวก ๓

โครงสร้างแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

โครงสร้างแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ ๘ เป้าประสงค์ ๑๖ ตัวชี้วัด ๑๕ กลยุทธ์

ภาคผนวก ๔

ความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ฯ

๔.๑ ตารางความเชื่อมโยงแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ กับ

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ระยะที่ ๑๓

แผนพัฒนา มหาวิทยาลัย	ยุทธศาสตร์ที่ ๑		ยุทธศาสตร์ที่ ๒		ยุทธศาสตร์ที่ ๓		ยุทธศาสตร์ที่ ๔		ยุทธศาสตร์ที่ ๕										
	เป้าประสงค์ที่ ๑.๒		เป้าประสงค์ที่ ๒.๒		เป้าประสงค์ที่ ๓.๑		เป้าประสงค์ที่ ๓.๒		เป้าประสงค์ที่ ๔.๑		เป้าประสงค์ที่ ๕.๑		เป้าประสงค์ที่ ๕.๒		เป้าประสงค์ที่ ๕.๓				
	ตัวชี้วัดที่ ๑.๒.๓ กลยุทธ์ที่ ๑.๒.๒		ตัวชี้วัดที่ ๒.๒.๑ กลยุทธ์ที่ ๒.๒.๑		ตัวชี้วัดที่ ๓.๑.๑ กลยุทธ์ที่ ๓.๑.๑		ตัวชี้วัดที่ ๓.๑.๒ กลยุทธ์ที่ ๓.๑.๒		ตัวชี้วัดที่ ๓.๒.๑ กลยุทธ์ที่ ๓.๒.๑		ตัวชี้วัดที่ ๔.๑.๑ กลยุทธ์ที่ ๔.๑.๑		ตัวชี้วัดที่ ๔.๑.๑ ตัวชี้วัดที่ ๔.๑.๒ กลยุทธ์ที่ ๔.๑.๑ กลยุทธ์ที่ ๔.๑.๒		ตัวชี้วัดที่ ๕.๑.๑ ตัวชี้วัดที่ ๕.๑.๒ กลยุทธ์ที่ ๕.๑.๑ กลยุทธ์ที่ ๕.๑.๒		ตัวชี้วัดที่ ๕.๒.๑ ตัวชี้วัดที่ ๕.๒.๒ กลยุทธ์ที่ ๕.๒.๑ กลยุทธ์ที่ ๕.๒.๒		ตัวชี้วัดที่ ๕.๓.๑ กลยุทธ์ที่ ๕.๓.๑ กลยุทธ์ที่ ๕.๓.๒

แผนพัฒนา สำนักงาน พระสอนศีลธรรม	ยุทธศาสตร์ที่ ๑		ยุทธศาสตร์ที่ ๒		ยุทธศาสตร์ที่ ๑		ยุทธศาสตร์ที่ ๒		ยุทธศาสตร์ที่ ๓					
	เป้าประสงค์ที่ ๑.๓		เป้าประสงค์ที่ ๑.๔		เป้าประสงค์ที่ ๒.๑		เป้าประสงค์ที่ ๑.๑		เป้าประสงค์ที่ ๑.๒		เป้าประสงค์ที่ ๒.๑		เป้าประสงค์ที่ ๒.๒	
	ตัวชี้วัดที่ ๑.๓.๑ ตัวชี้วัดที่ ๑.๓.๒		ตัวชี้วัดที่ ๑.๔.๑		ตัวชี้วัดที่ ๒.๑.๑ ตัวชี้วัดที่ ๒.๑.๒		ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๑ ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๒ ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๓		ตัวชี้วัดที่ ๑.๒.๑ ตัวชี้วัดที่ ๑.๒.๒		ตัวชี้วัดที่ ๒.๑.๑ ตัวชี้วัดที่ ๒.๑.๒		ตัวชี้วัดที่ ๒.๒.๑ ตัวชี้วัดที่ ๒.๒.๒	
	กลยุทธ์ที่ ๑.๓.๑ กลยุทธ์ที่ ๑.๓.๒ กลยุทธ์ที่ ๑.๓.๓		กลยุทธ์ที่ ๑.๔.๑		กลยุทธ์ที่ ๒.๑.๑ กลยุทธ์ที่ ๒.๑.๒		กลยุทธ์ที่ ๑.๑.๑ กลยุทธ์ที่ ๑.๑.๒		กลยุทธ์ที่ ๑.๒.๑		กลยุทธ์ที่ ๒.๑.๑ กลยุทธ์ที่ ๒.๑.๒		กลยุทธ์ที่ ๒.๒.๑ กลยุทธ์ที่ ๒.๒.๒	

๔.๒ คำอธิบายตารางความเชื่อมโยงแผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ กับ
แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ระยะที่ ๑๓

แผนพัฒนามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ระยะที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)		แผนพัฒนาสำนักงานพระสอนศีลธรรม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
วิสัยทัศน์	“มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาพระพุทธศาสนา บูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่และสร้างพุทธ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม”	“พลังขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษาด้วยพุทธนวัตกรรม”
ตัวชี้วัด วิสัยทัศน์	๑. ความสำเร็จของการบูรณาการพันธกิจกับหลักพระพุทธศาสนา ๒. พุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาจิตใจและสังคม	๑. พุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา ๒. ความสำเร็จของการขับเคลื่อนศีลธรรมด้วยพุทธนวัตกรรม
พันธกิจ	บริการวิชาการแก่สังคม	๑. ปลุกฝังศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมและมารยาทชาวพุทธ ๒. สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา ๓. ยกย่องสมรรถนะพระสอนศีลธรรม

ยุทธศาสตร์	ที่ ๑ จัดการศึกษาพัฒนาบัณฑิตให้มีสติปัญญาและคุณธรรม	ที่ ๑ ยกระดับความเข้มแข็งของการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา
เป้าประสงค์	๑.๒ หลักสูตรมีการบูรณาการหลักพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่	๑.๓ หลักสูตรพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัยและได้มาตรฐาน
ตัวชี้วัด	๑.๒.๓ จำนวนหลักสูตรที่มีการนำองค์ความรู้หรือพุทธนวัตกรรมไปใช้เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม	๑.๓.๑ จำนวนหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมที่ได้รับการพัฒนา ๑.๓.๒ ระดับความสำเร็จของการนำหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมไปใช้
กลยุทธ์	๑.๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุนหลักสูตรให้นำองค์ความรู้หรือพุทธนวัตกรรมไปใช้เพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม	๑.๓.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของพระสอนศีลธรรมให้มีความทันสมัย ๑.๓.๒ พัฒนาหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัย ๑.๓.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการวิชาการแก่สังคมตามความต้องการของส่วนงานภายนอก

ยุทธศาสตร์	ที่ ๒ พัฒนางานวิจัยและสร้างพุทธนวัตกรรมให้มีคุณภาพทั้งในระดับชาตินานาชาติ	ที่ ๑ ยกระดับความเข้มแข็งของการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา
เป้าประสงค์	๒.๒ ผลงานวิจัย และหรือนวัตกรรมที่พัฒนาปัญญาและคุณธรรม	๑.๔ พุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา
ตัวชี้วัด	๒.๒.๑ ร้อยละของผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ หรือพุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการพัฒนาจิตใจและสังคม	๑.๔.๑ จำนวนพุทธนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา
กลยุทธ์	๒.๒.๑ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาอาจารย์ และ/หรือ นักวิจัย ให้มีศักยภาพเพื่อรับการสนับสนุนทุนวิจัยจากภายนอก ผลิตงานวิจัย งานสร้างสรรค์และพุทธนวัตกรรมที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาจิตใจและสังคม	๑.๔.๑ ส่งเสริมกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็นพุทธนวัตกรรมที่หลากหลาย

ยุทธศาสตร์	ที่ ๓ บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริม และสนับสนุน ชุมชน วัด ท้องถิ่น และสังคมให้เกิดสันติสุข	ที่ ๒ เสริมสร้างความร่วมมือภาคีเครือข่ายการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา
เป้าประสงค์	๓.๑ ความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน	๒.๑ ความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนศีลธรรม
ตัวชี้วัด	๓.๑.๑ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามระบบและกลไกการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน ๓.๑.๒ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือที่นำหลักพุทธธรรมไปใช้ประโยชน์จนเกิดชุมชนสันติสุขอย่างยั่งยืน	๒.๑.๑ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามระบบและกลไกการสร้าง ความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนศีลธรรมที่ยั่งยืน ๒.๑.๒ ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานเครือข่ายความร่วมมือนำหลักพุทธธรรมไปใช้ประโยชน์ให้เกิดสันติสุขอย่างยั่งยืน
กลยุทธ์	๓.๑.๑ ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาระบบและกลไกในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน ๓.๑.๒ สร้างและพัฒนาภาคีเครือข่ายความร่วมมือให้นำหลักพุทธธรรมไปใช้ประโยชน์จนเกิดชุมชนสันติสุขอย่างยั่งยืน	๒.๑.๑ พัฒนาระบบและกลไกที่ก่อให้เกิดการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือของภาคีเครือข่ายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ยุทธศาสตร์	ที่ ๓ บริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริม และสนับสนุน ชุมชน วัด ท้องถิ่น และสังคมให้เกิดสันติสุข	ที่ ๑ ยกระดับความเข้มแข็งของการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา
เป้าประสงค์	๓.๒ ผลงานบริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาที่บูรณาการกับพันธกิจเพื่อพัฒนา ชุมชน วัด ท้องถิ่น และสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน	๑.๑ ผู้เรียนมีคุณลักษณะทาง ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ ๑.๒ พระสอนศีลธรรมมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย
ตัวชี้วัด	๓.๒.๑ จำนวนผลงานบริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาที่บูรณาการกับพันธกิจเพื่อพัฒนาชุมชน วัด ท้องถิ่นและสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน	๑.๑.๑ ร้อยละของผู้เรียนที่มีคุณลักษณะทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ ๑.๑.๒ คะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจของสถานศึกษาและผู้ปกครอง ๑.๑.๓ จำนวนนักเรียนที่ได้รับการยกย่องหรือได้รับรางวัลระดับชาติ ๑.๒.๑ ร้อยละของจำนวนพระสอนศีลธรรมที่ได้รับการพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยกำหนด ๑.๒.๒ ร้อยละของจำนวนพระสอนศีลธรรมมีความรู้ในศาสนธรรม เชี่ยวชาญในศาสนพิธี มีทักษะการจัดการเรียนการสอน
กลยุทธ์	๓.๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการบริการวิชาการด้านพระพุทธศาสนาที่บูรณาการกับพันธกิจเพื่อพัฒนาชุมชน วัด ท้องถิ่น และสังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน	๑.๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนพระสอนศีลธรรมจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน มีคุณลักษณะตามที่กำหนด ๑.๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่สร้างศรัทธาในพระพุทธศาสนา และปลูกฝังคุณลักษณะทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ ๑.๒.๑ ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัย

ยุทธศาสตร์	ที่ ๔ อนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริม พระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างยั่งยืน	ที่ ๒ เสริมสร้างความร่วมมือภาคีเครือข่ายการขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา
เป้าประสงค์	๔.๑ พุทธนวัตกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของภาคีเครือข่าย ชุมชน วัด ท้องถิ่น ในการอนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริม พระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๒.๒ พุทธนวัตกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของภาคีเครือข่าย
ตัวชี้วัด	๔.๑.๑ จำนวนพุทธนวัตกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของภาคี เครือข่าย วัด ชุมชน และท้องถิ่นในการอนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริม พระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๒.๒.๑ จำนวนพุทธนวัตกรรมที่เกิดจากความร่วมมือของภาคีเครือข่าย
กลยุทธ์	๔.๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการ อนุรักษ์ สืบสาน ส่งเสริมพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	๒.๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกันของภาคีเครือข่ายที่ก่อให้เกิดการ พัฒนาพุทธนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์	ที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล	ที่ ๓ พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธ
เป้าประสงค์	๕.๑ มีระบบการบริหารจัดการด้วยรูปแบบมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University)	๓.๑ มีระบบการบริหารจัดการด้วย Smart Office
ตัวชี้วัด	๕.๑.๑ ร้อยละของส่วนงานที่มีภาพลักษณ์ มหาวิทยาลัยสีเขียว มีบรรยากาศร่มรื่น ที่เอื้อต่อการศึกษาด้านปริยัติ ปฏิบัติและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ๕.๑.๒ ระดับความสำเร็จของการใช้พลังงานทดแทน การบำบัดของเสียด้วยการลดการใช้ การใช้ซ้ำและการแปรสภาพกลับมาใช้ใหม่	๓.๑.๑ จำนวนส่วนงาน ที่ดำเนินงานได้ตามเกณฑ์ Smart Office ๓.๑.๒ ระดับความสำเร็จการบริหารจัดการองค์กรด้วย Smart Office
กลยุทธ์	๕.๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยมีภาพลักษณ์มหาวิทยาลัยสีเขียว มีบรรยากาศร่มรื่น ที่เอื้อต่อการศึกษาด้านปริยัติ ปฏิบัติ และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ๕.๑.๒ ส่งเสริม สนับสนุนให้มหาวิทยาลัย ใช้พลังงานทดแทนที่สะอาด และบำบัดของเสีย ด้วยการลดการใช้ การใช้ซ้ำ และการแปรสภาพกลับมาใช้ใหม่	๓.๑.๑ ส่งเสริมสนับสนุนให้ส่วนงานดำเนินงานด้วยระบบการบริหารจัดการ ในรูปแบบ Smart Office ๓.๑.๒ พัฒนาระบบและกลไกการกำกับติดตาม ควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ Smart Office

ยุทธศาสตร์	ที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล	ที่ ๓ พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธ
เป้าประสงค์	๕.๒ มีการบริหารจัดการด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ๕.๓ มีระบบการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธ	๓.๒ มีการบริหารจัดการองค์กรด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามแนววิถีพุทธ
ตัวชี้วัด	๕.๒.๑ จำนวนระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารจัดการองค์กร ๕.๒.๒ ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการองค์กรโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ๕.๓.๑ ระดับความสำเร็จของส่วนงานที่นำหลักพระพุทธศาสนาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร	๓.๒.๑ ระดับความสำเร็จการบริหารจัดการองค์กรตามแนววิถีพุทธ ๓.๒.๒ ระดับความสำเร็จการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธ ๓.๒.๓ ร้อยละของบุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะดิจิทัลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน
กลยุทธ์	๕.๒.๑ พัฒนาระบบ กลไก และเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ๕.๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ ๕.๓.๑ พัฒนาและส่งเสริมการนำหลักพระพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กร ๕.๓.๒ ส่งเสริมและพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล	๓.๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ในระบบการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธ ๓.๒.๒ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ๓.๒.๓ ส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล

ภาคผนวก ๕
ตารางวิเคราะห์ TOWS Matrix

กลยุทธ์เชิงรุก (SO Aggressive Strategies)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Turnaround Strategies)
๑.๑.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้พระสอนศีลธรรมจัดการเรียนการสอนให้นักเรียน มีคุณลักษณะตามที่กำหนด (S1, S2, S3 ,S9,O6, O2, O3) ๑.๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ (S2, O1, O4) ๑.๒.๑ ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัย (S10, S8, O6) ๑.๓.๒ พัฒนาหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัย (S9, O2, O6) ๑.๓.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนการให้บริการวิชาการแก่สังคมตามความต้องการของส่วนงานภายนอก (S2, O4, O5) ๒.๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกันของภาคีเครือข่ายที่ก่อให้เกิดการพัฒนาพุทธนวัตกรรม (S5, S7, O4, O5)	๑.๒.๑ ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของพระสอนศีลธรรมที่ทันสมัย (W4, O6) ๒.๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เครือข่ายความร่วมมือนำหลักพุทธธรรมไปใช้ประโยชน์ (W3, O1, O4) ๓.๑.๒ พัฒนาระบบและกลไกการกำกับติดตาม ควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ Smart Office (W1, O6)

๓.๑.๑ ส่งเสริมสนับสนุนให้ส่วนงานดำเนินงานด้วยระบบการบริหารจัดการในรูปแบบ Smart Office (S4, S8, O6) ๓.๒.๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ (S8, O6) ๓.๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบเทคโนโลยีดิจิทัล (S5, S8, O6) ๓.๓.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในระบบการบริหารจัดการองค์กรวิถีพุทธ (S3, S7, O1, O5)	
กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Defensive Strategies)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT Retrenchment Strategies)
๑.๑.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะทางศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และมารยาทชาวพุทธ (S2, S7, T3) ๒.๑.๑ พัฒนาระบบและกลไกที่ก่อให้เกิดการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือของภาคีเครือข่ายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (S6, S5, S7, T2) ๓.๑.๒ พัฒนาระบบและกลไกการกำกับติดตาม ควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ Smart Office (S8, T1)	๑.๔.๑ ส่งเสริมกระบวนการจัดความรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็นพุทธนวัตกรรมที่หลากหลาย (W2, W3, T1) ๒.๑.๑ พัฒนาระบบและกลไกที่ก่อให้เกิดการดำเนินงานตามข้อตกลงความร่วมมือของภาคีเครือข่ายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (W3, W4, T2) ๓.๑.๒ พัฒนาระบบและกลไกการกำกับติดตาม ควบคุม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์ Smart Office (W1, T1) ๒.๒.๒ ผลักดันและเสริมแรงให้มีการนำพุทธนวัตกรรมไปใช้ในสถานศึกษา (W3, T3)

ภาคผนวก ๖

การประเมินปัจจัยภายใน (Internal Factor Evaluation – IFE)

ปัจจัยภายใน (Internal Factors)	weight (0 - 1.0)	rating (0-5)	score
จุดแข็ง (Strengths)			
S1 มีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ และมีความคล่องตัว	0.07	5	0.35
S2 มีพระสอนศีลธรรม ปฏิบัติงานในสถานศึกษาครอบคลุมทุกเขตพื้นที่การศึกษา (๒๔๕ เขต)	0.07	5	0.35
S3 พระสอนศีลธรรม มีความมุ่งมั่นในการทำหน้าที่เป็นพระสอนศีลธรรมด้วยจิตอาสา	0.07	5	0.35
S4 มีระบบ กลไก การกำกับติดตาม และการประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ	0.05	4	0.2
S5 มีระบบกำกับ ติดตามการปฏิบัติงาน และการติดต่อประสานงานระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพ	0.05	3	0.15
S6 มีบุคลากรที่ครอบคลุมทุกศูนย์ประสานงาน ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	0.06	5	0.3
S7 ผู้บริหารศูนย์อำนวยการมีตำแหน่งบริหารคณะสงฆ์ ทำให้ได้รับการสนับสนุนในการขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน	0.05	5	0.25
S8 มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศดิจิทัลที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรมและบุคลากร	0.03	2	0.06
S9 มีหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมที่ครอบคลุมการพัฒนาศักยภาพในระดับต่าง ๆ	0.03	4	0.12
S10 มีระบบพัฒนาพระสอนศีลธรรมในรูปแบบ Online และ On Demand	0.02	3	0.06

รวมจุดแข็ง	0.50		2.19
จุดอ่อน (Weaknesses)			
W1 ไม่มีระบบกลไกการติดตามการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรมเชิงคุณภาพที่เป็นรูปธรรม	0.2	4	0.8
W2 บุคลากร มีทักษะไม่เพียงพอในการรายงานผลการปฏิบัติงานเชิงสารสนเทศเพื่อการบริหารและการตัดสินใจ	0.2	4	0.8
W3 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะพระสอนศีลธรรมด้านการเรียนการสอน แบบ Active Learning ยังไม่เหมาะสมกับช่วงวัยของพระสอนศีลธรรม	0.05	3	0.15
W4 พระสอนศีลธรรมส่วนใหญ่ มีทักษะไม่เพียงพอในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน	0.05	2	0.1
รวมจุดอ่อน	0.50		1.85
รวมปัจจัยภายใน	1		4.04
ค่าความแตกต่างจากค่ากลาง (Median = 3.00)			1.04

การประเมินปัจจัยภายนอก (External Factor Evaluation – EFE)

ปัจจัยภายนอก (External Factors)	weight (0 - 1.0)	rating (0-5)	score
โอกาส (Opportunity)			
○1 พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานวัฒนธรรมประเพณีวิถีการดำเนินชีวิตของสังคมไทย	0.1	5	0.5
○2 นโยบายภาครัฐให้การส่งเสริมและสนับสนุนพระสงฆ์เข้าไปมีบทบาทในการช่วยสอนศีลธรรมในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	0.08	4	0.32
○3 คณะสงฆ์มีนโยบายส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของพระสอนศีลธรรม โดยถือเป็นหนึ่งในพันธกิจคณะสงฆ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์และการเผยแผ่	0.09	5	0.45
○4 มีเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกร่วมขับเคลื่อนศีลธรรมในสถานศึกษา	0.08	4	0.32
○5 การจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาส่งผลให้มหาวิทยาลัยฯ อยู่ในกลุ่มพัฒนาปัญญาและคุณธรรมด้วยหลักศาสนา	0.08	4	0.32
○6 ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลและการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตเอื้อต่อการปฏิบัติงานและการเรียนการสอน	0.07	4	0.28
รวมโอกาส	0.50		2.19
ภาวะคุกคาม (Treats)			

T1 การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและนโยบายทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ต้องปรับเปลี่ยนแผนงานโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง	0.2	4	0.8
T2 นโยบายการยุบหรือการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กของกระทรวงศึกษาธิการส่งผลให้จำนวนสถานศึกษาลดลง	0.16	2	0.32
T3 นโยบายของผู้บริหารสถานศึกษาในบางพื้นที่ส่งผลกระทบเชิงลบต่อการปฏิบัติงานของพระสอนศีลธรรม	0.14	2	0.28
รวมภาวะคุกคาม	0.50		1.40
รวมปัจจัยภายนอก	1		3.59
ค่าความแตกต่างจากค่ากลาง (Median = 3.00)			0.59

ภาคผนวก ๘

คำอธิบายตารางการประเมินสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก

จากตารางการประเมินสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก พบว่า

ปัจจัยภายใน (Internal Factor Evaluation-IFE)

ผลรวมค่าปัจจัยภายในมีค่าความแตกต่างจากค่ากลาง (Median = ๓.๐๐) มากกว่าค่ากลาง เท่ากับ ๑.๐๔ จึงสรุปได้ว่า สำนักงานพระสอนศีลธรรม มีปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็ง (Strengths-S) มากกว่าจุดอ่อน (Weaknesses-W)

ปัจจัยภายนอก (External Factor Evaluation-EFE) ผลรวมค่าปัจจัยภายนอกที่มีค่าความแตกต่างจากค่ากลาง (Median = ๓.๐๐) มากกว่าค่ากลาง เท่ากับ ๐.๕๙ จึงสรุปได้ว่า สำนักงานพระสอนศีลธรรม

มีปัจจัยภายนอกเป็นโอกาส (Opportunities-O) มากกว่าอุปสรรค (Threats - T)

จากการประเมินปัจจัยภายใน (Internal Factor Evaluation-IFE) ซึ่งมีปัจจัยภายในเป็นจุดแข็ง (Strengths-S) และจากการประเมินปัจจัยภายนอก (External Factor Evaluation-EFE) ซึ่งมีปัจจัยภายนอก เป็นโอกาส (Opportunities-O) สำนักงานพระสอนศีลธรรม จึงควรดำเนินกลยุทธ์หลัก เป็นกลยุทธ์เชิงรุก (SO/Aggressive) หรือกลยุทธ์การเติบโต (Growth)

“ มีธรรมาภิบาล สานสนอง
มีครรลองพัฒนา ค่าต่อเนื่อง
มีทีมงานเทคโนโลยี มุ่งจรรุ่งเรือง
มีศีลเฟื่องฟูหวัง พายั่งยืน ”

“ ผศ.ดร.แสง นิลนามะ ”

สำนักงานพระสอนศีลธรรม
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย